

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadhatnak el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűkkel vagy körzet-
tel ellátott hirdetéseknek
értérmérték szerint min-
den négyzetcentim. után
3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Naptár-egyesítés

A magyar társadalom a hazai görög szertartású egyházakkal mindezekig vajmi keveset törődött. Ez egyházak szervezete, belélete, sajátossága a magyar társadalom legnagyobb része előtt ép oly ismeretlen volt eddig, mint akár a Kongó-állam ma, melyről tudja mindenki, hogy létezik, de ezenfölül reánk nézve *Hekuba*.

Mostanában a magyar közvélemény a sajtó által vezetve élénkebben kezdett foglalkozni a görög szertartású egyházak dolgaival és midőn az az anomalia lett eléje tárva, hogy e mai napig nálunk a görög rítusu egyházaknál szlávok, románok nemzetiségük nyelvét oltári nyelvvül használták és használják, de ez a magyar nyelvnek megengedve nincs: a társadalom mint egy ember felindult, ez anomalia megszűntetését elodázhatatlannak nyilvánította, úgy hogy egyik budapesti napilap egész joggal mondhatta, miszerint a kir. kormány háta megett, midőn a kérdést illetékes helyen előterjeszti, nem az a kétszáz ezer magyar nemzetiségű gk. hívő áll, hanem az egész magyar társadalom, maga az egységes magyar állam.

Nagyon ideje volt, hogy amaz egyenlőtlen küzdelemben, melyet a magyar liturgikus nyelv érdekében a különféle nemzetiségű egyházmegyékben elosztott, egységes szervezet hiányában érintkező pontok nélkül maradt magyar gör. kat. hitközségek folytattak és folytatnak, — végre a társadalom is fölemelte szavát

Zemplén-vármegye törvényhatósága e nemzeti ügyet magáévá tette, feliratilag vetette latba közbenjárását az országos kormánynál. Hivatva is volt, hogy ezt tegye, mert az érdekelt magyar gk. hitközségek elég tekintélyes része épp e törvényhatóság területén van.

TÁRCA.

Mükedvelői előadás.

S.-A.-Ujhely, febr. 21.

Szép volt, kedves volt.

Mielőtt azonban a riporter tollát mártanám a tentába, engedjék meg, hogy egy szubjektív vallomást tegyek.

Őszintén szólva: ki nem állhatom a mükedvelői előadásokat.

A főváros töménytelen klubja, köre, minden rétegű társadalmi osztálya, kezdve a magas arisztokráciától le egészen a „Bádogosok és hasonfoglalkozásuak betegsegélyző és temetkezési egyesületéig“ minden istenadta farsangon kedves, de közönséget boszantó kötelességének tartja, hogy hol a Vigadóban, hol a kültelki körök füstös, de barátságatlan termeiben egy-egy fránia vigjátékkal, vagy *Murai* egyfelvonásaival gyötörje végig a mükedvelők rokonságának idegeit és tegyen tönkre bennünket minden áldozatra kész laptudósítókat.

Istenemre mondom dugóhúzóvá esavarodtak sok-sok alkalommal különben egészséges idegeim, mikor így egy-egy lipótvárosi *Barbi Alice*, vagy kőbányai *Thomson Cézár* hallatta ének-művészetét, vagy nyekgettette nyirettyűjét. Mert kérem szeretettel, határozott tény, hogy a mükedvelés boszantó betegsége egyaránt szedi áldozatait úgy a felsőbb tizezer soraiból, mint a

A társadalom, a sajtó, a törvényhatóságok, maga az országos kormány eme, a gk. hitközségek közszükséglete iránt még most is ébren levő érdekltségét ama fontos reform pártolására, melyet e sorok címével választottam, felhívni, kikérni, úgy vélem má szerezhető előnyös lehetne.

A magyar társadalom mindenképpen felett toleráns egész a nagylelkűségig. A görög rítusu egyházak intézményeit soha sem bolygatta. Megvárta míg a felesleges ruhadarabot a vele utazó, együtt élő testvér a szeretet napjának keze által felmelegítve önkényét kész lesz levetni, de erőszakkal nem igyekezett azt vállairól letépni. A magyar liturgia kérdése a görög rítusu egyházak kebelében érett meg arra, hogy országosan tárgyalva legyen, a *naptár-egyesítés* kérdése volt már felvetve régebben is, de a társadalom nem segített a nagy reform tervezőinek harcainak és az letűnt a napirendről.

A naptárak különbözősége a közelgő 1900 ik évvel még szembetűnőbb lesz. Az 1900-ik év ugyanis az ó-naptár szerint szökőév, az új szerint nem szökőév, a görög egyház az ó naptárával tehát 1900 márc. 1-től már nem 12, de 13 nappal fog a rendszerinti időszámítástól elmaradni. Épp azért, mert a már megszokott időszámítási rendszer 1900-ban így is így is fel lesz zavarva, a jelzett időpont a legalkalmasabb lenne az egész differencia eltüntetésére, vagyis a naptár egyesítés foganatosítására.

Belátták ezt mindama nemzetek, melyek az ó-naptárt használták eddig. Csak nemrég járta be a hír a lapokat, hogy maga Oroszország 1900-ban az új naptárt fogja behozni. Románia már rég tárgyalta és tárgyalja az ügyet. Úgy vélem, akkor midőn a nem egyesült egyházak és nemzetek belátták, hogy e rendezés elől ki

bádogosok és rokonfoglalkozásuak köréből.

Egyben megegyeznek ezek az előadások. Kacagtató, de egyuttal fölötté boszantó paródiái egy-egy fővárosi színház előadásának, mert a szereplők erőnek erejével utánozzák a főváros színészeit és színésznőit, de uram isten, hogy?!

A férfiak összeszedik a „szép“ *Szirmai* arrogáns mosolyainak elhullatott morzsáit, vagy a *Gyöngyi* Izsó munkácsvidéki zsargonjait, a hölgyek *Márkus* Emilia asszony szemjatekát igyekeznek utánozni és oly vitustáncot jár a szemgolyójuk, hogy rémület fog el egyes félénk lelkeket.

Azt hiszem megokoltam, hogy joggal bősziülök fel, mikor egy mükedvelői előadásról visszatérek: dühöngök, nem eszem, nem iszom, folyton előttem lebegnek a kétségbeesetten kiadott *Schumann*-dalok magas „C“-i és vélem látni a mestert sirjában izgatottan forgolódni és mikor vére szonjazva megírok egy tudósítást: — kisül, hogy agyba-föbe dicserem a Tália és Melpomene-káromló társaságokat.

Hogy miért, azt ne firtassuk, nem akarom a korrupció leplét egyik-másik különben kedves kollegámról levonni, akiknek egy-egy szöke, barna, vörös szivebálványá rontotta a levegőt aznap este a pódiumon.

És mégis kedves és jóleső érzés fogott el, dacára minden jogosult előítéletnek, mikor fellebbent az ujhelyi ócska függöny.

Egész más világ ez, más hangulat, más levegő. Nem az a hivatásszerű fővárosi müked-

nem térhetnek, a magyarországi görök kat egyházak, oly államban, mely rég az új naptárt használja, nem maradhatnak tovább is közömbösek e kérdés iránt.

Pankovics István volt munkácsi püspök kormányzása idején a Zemplén vármegyei gör. kat. klerus hivatásának teljes tudatában az akkor megindított naptár-egyesítési mozgalomban határozott vezérszererepet vitt. S.-A.-Ujhelyben a vármegyei ház nagytermében gyűlést tartott az említett klerus és egyhangulag kimondotta, hogy a naptár-egyesítés híveinkre nézve életkérdés elodázhatatlan közszükséglet és feliratban kérte az illetékes tényezőket, hogy azt mielőbb foganatosítsák.

Ha ez igaz volt a 70-es években, mennyivel inkább az ma. A közlekedés megkönnyítésével híveink ma már még többet ériknek a társadalom más vallásu rétegeivel, legnagyobb részük megjárta Amerikát és naptárával, ünnepeivel izolálva látja magát mindenütt. Intelligenciánk nem lehet mind pappá, más élethivatásokban is kell érvényesülnie és legyen bár állami, törvényhatósági, községi vagy akár magán intézménynél is alkalmazva, naptára, ünnepeinek különállása csak teher nyög reá nézve. Mit szóljunk akkor az iparos osztályról, a munkásokról, kik csak azért tudják hogy azok, mert ünnepeiket soha meg nem tarthatják.

A naptár kérdése nem pusztán egyházi, úgy a fenntebb előadottak folytán; az társadalmi kérdés épp azért *miután* az az egyházi intézmények minden sérelme nélkül megvalósítható, ideje lenne, hogy a társadalom, valamint a magyar liturgia kérdésében egyhangulag kérelmünkhöz állott, úgy a naptár-egyesítés ügyében is emelné föl szavát, adna biztosítást, a küzdelemhez erőt ama résznek, mely e reformot sürgetni soha meg nem szűnt, mert

velés, mely az idegekre utazik, de a kedves, naiv, jótékony vállalkozás és kirándulás a művészet egy és más berkeibe. A kipirult arcok, égő leányszemek, pihegő keblek és a varázsos izgatott hangulat fogva ejtették szívemet és én — tapsoltam.

Bizony isten, először tapsoltam mükedvelőknek, vagy két esztendő óta.

Amivel kezdtem azzal folytatom: kedves és szép dolog volt a 20-iki est.

Minden, minden jól sikerült, üdvözlöm a zseniális rendezőseget. (Nem rándulnának fel egyszer-kétszer oda mi hozzánk eldirigálni holmi mükedvelői előadásokat?)

Tomesányi Gizella urhölgy az ujhelyi *Mensdorff Klotild*. (Apponyi gróf jegyese is tudják, hogy Bécs város becézett házi művésznője.) Az „Egy boldogtalan asszony“ című monológot sokkal zseniálisabban adta elő, mint ahogy megírta a szerzője. Ude bájjal esieservegte el az unalmas részeket és kacagtató, művészi tragikomikummal festette a boldogtalan menyecske lelkiállapotát. Busásan rászolgált a hálás tapsokra.

Seyfried Irén urhölgy a „*Trovatore*“ édes — bus áriáját esengő, erős hanggal, biztos poántirozással és bámulatos szövegkijetéssel énekelte. Tauber bájos kis zenei bizsuját, dacára, a dal nehéz tehnikájának nagy hatással énekelte. A zugó tapsokra kedves ráadást kaptunk: Rika belépőjét és vervvel előadott magyar dalokat.

A „Szép Ilonka“ egész kis előadás volt,

A Zemplén mai száma tiz oldal.

erre a mostani időpont a legalkalmasabb.

A munkácsi egyházmegye Zemplén vármegye területén élő papságának sorában többen, sokan töltenek be ma is előkelő állásokat azok közül, kik *Pankovics* püspök idején az akkori mozgalom tevékeny harcosai, mondhatni vezérei voltak.

Az igaz ügy érdekében emeljék föl szavukat! A tisztelettel említett urak gyűjtés össze a papságot, tegyék meg a kezdeményező lépést, hívják fel a társadalom figyelmét eme égetően szükséges reformra, akik tehetik vigyék azt a vármegye gyűléstermébe és én hiszem, meg vagyok győződve, hogy nem lesz oly illetékes tényező, mely kérelmünk elé akadályokat gördítene.

Melles Emil,
gk. esperes-lelkész.

A vármegyei közgyűlésről.

S.-A.-Ujhely, febr. 23.

Ismét egy érdekes, helyesebben közérdekű közgyűlése volt a t. vármegye közönségének. Olyan nagy fát mozgattunk megint, a kvóta-kérdés jó és rossz tudásának fáját, hogy úgyszólván meg sem mozgattuk. Hagytuk, éspedig egész bizodalommal hagytuk, az országos kormány, az országos kvóta-bizottság, meg az országgyűlés *Toldi Miklósa*inak. Mozgassák ők, de úgy mozgassák, hogy nekünk, Magyarországnak, mennél kevesebbet hullasson a roszból.

A kvóta-kérdés ügy került elő, hogy Heves vármegye átiratot küldött, abban a közönségi kiadások aránykulcsa (röviden kvóta) változatlan-sága mellett kardoskodott s kért minket is, hogy csörtessük meg az ősi kardot. Megesörtettük.

Heves vármegye átiratának tárgyalása minálunk nem volt heves. A vármegye közgyűlése felírta az országgyűléshez, hogy a kvóta, ez a szükséges rosz, maradjon mint volt: elviselhetően rosz. Különben pedig a magyar kvóta felemelése még nem azt jelenti, hogy az ország anyagi helyzete rosszabbodik. Mert, mint óméltósága a főispán igen találóan megjegyezte, a magyar kvóta leszállításával lehet csinálni rosz kiegyezést osztrák szomszédjainkkal és viszont: a magyar kvóta felemelésével is lehet kimódolni Magyarország közgazdaságára nézve jó kiegyezést. Amit elvesztünk a révén, megnyerjük a vámon. Ez az a sarkalatos igazság, amin a közgazdasági kiegyezésnek tíz évre szóló érvényessége nyugszik.

Az igazság ereje hatásában olyan, mint a menilittel töltött ágyu (hatalmát épp most próbálták ki Kréta-sziget alatt, a görög vizeken) a fölkelés zászlaját be kell előle vonni, mert különben agyonrombol.

Az egriek kirohanása a kvóta-kérdésben hasonlít Görögország beavatkozásához az európai koncertben. Valamint Görögország harcias fölvonulása sem jobbá, sem rosszabbá nem teszi Európa közbékéjét, mint akart lenni különben: épp úgy nem fog hatást gyakorolni *Eger* heveskedése sem, hogy a kvóta jobb, vagy rosszabb legyen, mint leendett különben. Szomorú dolog is lenne, ha úgy lenne, hogy hazánk sor-

zenekisérettel és tablókkal. Igazán csodálatos ügyességgel rendezték pillanatok alatt a pár lépés nagyságu szinpadon az élőképeket, melyek nagy hatást keltettek. A szöveget *Bajusz* Zoltán ur szavalta, a zenei részt *Székely* Jolán urhölgy adta elő diskretnen és szépen, (mint értesülünk csak az előadás folyamán egy sajnálatos baleset folytán „ugrott be” a kisasszony és így kétszeresen dicsérendő szeretetreméltóságért.) A tablókban *Spillenber* Sarolta urhölgy és *Bajusz* Andor ur jeleskedtek.

Isépi Tihamér ur szép zongorajátéka után következett a „pièce de resistance”: *Cox és Box* az ócska, de mindig új bohóság.

Farkas Irén urhölgy kitűnő volt, mint öreg asszony, biztossággal mozgott és szerepét kifogástalanul tudta.

A két ellenséget, de később megbékülő lakótársat *Isépi* Zoltán és *Gnädig* Lipót urak „alakították.” Igen jók voltak, különösen *Isépi* ur valóságos talentum a komikai ábrázolásban. Nagy derűtséget keltettek ügyes maszkiakkal és egy-két sikerült rögtönzésükkel.

Megebékélten hagytam el egy kedves est emlékével a színházat és várom most a bekövetkezendő — fővárosi mükedvelői torturákat. Ez est mindenesetre igen kellemes óázis volt.

Az előadás után tánemulatság következett a vármegyháza termeiben.

Ott voltak: *asszonyok*: Barna Bertalanné, Éhlert Gyuláné, özv. Fehér Andorné, *Görgey* Gyuláné, *Izsépy* Istvánné, *Matyasovszky* Kálmánné, *Márton* Sándorné, *Meczner* Gyuláné, *Molnár* Leona, *Nemes* Sándorné, *Nyomárkay*

sát *Egerből* és nem *Budapestről* kormányozták. . . Ezek és a hasonló okok, tekiutetek voltak azok, amik a mi vármegyénk közönségét nem engedték heveskedésre ragadtatni a kvóta hímes tojásával való dobalkozásban.

Meghatóan gyöngéd jelenete is volt ennek a február havi közgyűlésünknek. Vármegyénk érdemes főjegyzője ugyanis az elnökölő főispánt üdvölvöl beszédében igen hatásos szavakkal méltatta azt a boldogító frigyét, amely *Molnár* István főispán és Zemplén vármegye közönsége között immár 15 éves. Az időközben alkotott országos törvények, úgymond, a főispáni hatalmat annyira megnövelték, hogy szinte félelmetessé tették. Amde *Molnár* István ezzel az ő törvénybiztosította hatalmával úgy élt, hogy avval soha vissza nem élt, sőt azt mindig a közönség javának előmozdítására és polgártársai anyagi jólétének biztosítására értékesítette. Azután felsorolta a konkrét alkotásokat, melyek a közgazdaság és a közművelődés terén mint egy-egy kimagasló emlékoszlop fogják hirdetni a *Molnár*-érát: a szerencsi cukorgyár, az újhelyi dohánygyár, a Tokaj-Hegyalja rekonstruálása, közutaink államosítása, az újhelyi főgimnázium, állami elemi iskolák, kisdudóintézetek stb. stb. maradó tanuságot tesznek mindéig arról és ékesen hirdetik, hogy a vármegye közbékéjének áldásos helyreállítása és biztosítása korában mindazok a *Molnár* István főispánjának köszönik létüket. Legujabban pedig a Tokaj-Hegyalján elpusztult szőlők irányában érdekelt lelkesek és tanítók anyagi helyzetének jóvátétele érdekében működik az ötlet jellemző lelkesedéssel, kitarással s fog működni bizonyára az ő szerencsés kezét jellemző sikerrel is. A vármegyei tisztikart pedig, melyet atyai szeretettel ölelt magához, hálás és ragaszkodó tiszteletre kötelezte le önmaga iránt. Azt kívánta mindezekért viszonzásul „szeretett főispánunknak” és a jelenlevőség lelkes eljenzései közt a főjegyző, hogy alkotásában ügyis mint főispán még sokáig gyönyörködhesse.

Ugy legyen!
A tárgyszerő száz egynehány elintézni való ügyet tartalmazott, amelyekről részletesebb tudósítást jövő számunkba adunk, — most csak a lefontosabb tárgyakat említjük föl. Ilyenek voltak: a betegápolási 3°/_o-es és a közművelődési 0.5^o/_o-es pótdadók, melyek egyhangulag s összesen 64 igen-nel megszavaztattak, — a loavató bizottságok elnökei és a bizottsági becslők megválasztattak, — a kvóta kérdésben elfogadták a *Meczner* Gyula indítványát, hogy t. i. a most meglévő kvóta-tehernél súlyosabbat elviselni az ország képes nem lévén, oly értelemben, hogy a kvóta-aránya az eddiginél magasabbra ne emeltessék: feliratot intéznek, — a vármegyei közkórház tulajdonjogának tisztázása és meghatározása érdekében emlékirat tárgyalása és elfogadása (jelen számunkban, némi rövidítéssel következik *Szerk.*), — és többrendbeli ministeri intézvény, ezek között S.-A.-Ujhely város „rendezett tanácsának” ügye is, melyben, hogy bizonyos kipótlásokat teljesíteni sziveskedjék, *Dókus* Gyula vm. főjegyzőt kérte föl a közgyűlés.

D. e. a főispán, d. u. az alispán elnököl a közgyűlésen, mely még aznap az esti órákban véget ért. A jegyzőkönyvet holnap d. e. hitelesítik.

(Vége köv.)

Ödön dr.-né, Királyfalvi Tivadarné, Seyfried Józsefné, Székely Károlyné (Tokaj), Szirmay István dr.-né, Tátray Dezső dr.-né, Tomesányi Mártonné, Urbán Ferencné, Vadász Antalné, — *leányok*: Bideskuthy Sarolta, Farkas Erzsé, Farkas Irén, Fehér Olga, Görgey Jolán, Horváth Jolán (Hete), Isépy Sarolta, Matyasovszky Sarolta Meczner Mancsi, Neczner Ilona, Löcherer Erzsé, Pajkossy Kornélia (Salánk), Seyfried Irén, Székely Jolán (Tokaj), Szögyény Ida, Szögyény Nati, Tell Teréz, Tomesányi Gizella.

Erényi Nándor.

Adat Katona J. Bánk-bánjának történetéhez.

A Lasztócson élt szemerei *Szemere* Miklós hátrahagyott levelezésének rendezése közben akadtam *Egressy* Gábornak egy eddig kiadatlan levelére, mely némi világot vet Bánk-bán történetére.

Gyulay Pál általánosan ismert jeles művében (195 és k. lap) ezeket írja: „Az életre ébredő tragédia Vachot szerint (Magyar Thalia 1853. 101. lap.) 1826-ban került volna először szinpadra Pécssett, azután 1828-ban Kassán; mindkét helyt sikerrel. Ugy látszik, se a még élő költő, se az irodalom nem vett tudomást ez eseményről. Általában ez adathoz kétség fér. *Első biztos adatunk 1834-ről van*, midőn Kolozsvárott *Egressy* Gábor választá jutalomjátékául. A sikerről a *Honművész* (1834. 78. sz. 621. l.) levelezője csak annyit jegyez meg, hogy szerző helyesen találta el a föltűnő karaktereket

Két emlékirat közkórházunkról.*)

I.

Mielőtt a tekintetes törvényhatósági Közgyűlés a kórházi választmány előterjesztését és a telek vétele iránt köztételt érdemi elbírálás alá venné, megállapítandónak tartom a vármegye mint jogi személy és a közkórház közötti jogviszonyt, mert más eljárás követendő, ha, mint a kórház tulajdonosa — és más, ha mint fennhatósága az 1876. évi XIV. t.-c. értelmében gyakorolja jóváhagyási jogát. Ennek folytán szükségesnek tartottam, amennyire a körülmények az adatok beszerzését engedték, a Zemplén vármegyei közkórház, mint intézmény létesítésének történetét és az első évekbeni fejlődését röviden elmondani.

A kórház létesítésére a mozgalmat a megye rendi e század első éveiben indították meg s ugyan 6k 1803. március 23. hozott határozatokkal azt a nyereséget, amely a kincstári életnek szekerezés helyébe vizen lett szállításából felmaradt, első alapul rendelték, ez azon évben 1478 ft 14 kr. volt váltóban, igaz, hogy ezen alap is devolváció alá került, de a megajánlott összeget a vármegye pénztára mégis kifizette. A vármegye rendi lelkesítő felhívást küldöttek széjjel nemcsak a vármegyébe, hanem az ország más részeibe is, amelyben adakozásra kérték a közönséget, aminek az eredménye az lett, hogy Gróf Aspermont Gobert, Gróf Döry Gábor, Lónyay Gábor, Péchy József, Gróf Desseffy József, Balásházy János, Gróf Schmeidegg Ferenc, az egri szentszék és Gróf Rédei Lajos, a Zempléni kaszinó társaság, egy színjátszó társaság összesen 1208 főt ezüstben adományoztak, Br. Sennyey János 4000 főt ezüstben, az ügyefogyott szegények segélyezésére és az örültekháza felépítésére 2100 főt, összesen 6100 főt ezüstben. Herceg Bretzenheim Ferdinánd 1000 ezüst ft, Gróf Csáky László nagy-váradi püspök az orvos és sebész fizetésére 4800 ezüst ft, Kászténbaum Rafael a megye rendi által célba vett épületek házára 8000 ft alapítványt tettek. A megyebeli nemesek a terebesi fegyvertár da ajándékozásával 5227 főt 26 ¹/₂ krt ezüstben adtak. Így a megye és járásai összesen 6648 ft 35 krt ezüstben és az építéshez szűben anyagot és munkaerőt adtak. A kórház részére a nemes vármegye 1832. év február 13-án kelt szerződéssel Herceg Bretzenheim Ferdinándtól, az általa 1822. évi október 24-én a m. kir. kamarától 17150 ftért megvásárolt ugynevezett sóházat, 14000 fton megvásárolta. A fundust északról az uraság fundusa, a más három oldalról utcák határolták. (Lásd 297 pocz 140—144 okmány). A kórház felállítását a kiküldött bizottság a vármegyének 1834. évi Bőjtmas hava 1-ső napján bejelentette, amikor is a vármegye a rendszabásokat is megállapította. A kórházba azonban csak betegeket vettek fel, az örültek ki voltak zárva, ezek a közönséges rabokkal a megye börtönébe voltak elhelyezve.

1838. Szentandráshava 30-án tartott közgyűlésben a vármegye rendi 2001. sz. a. hozott határozattal kimondták, hogy az eddig ápolásban nem részesült örültek gyógykezelés alá veendőek, 1839. évi július 1. napján a mostani közkórház, délkeleti része örültek kórházául 4 szo-

*) Fölvastott és elfogadtott a f. hó 23-án tartott vármegyei közgyűlésen. Szerk.

s nálunk, hol középszerű eredeti darabot is oly gyéren irnak, egy marad a jobbak közül. Az ország fővárosában, Budán, 1835-ben adták először.

Ez idézet mellett közlöm *Egressy* leveléből a következőket:

Pest, jun. 20. 1860.

Kedves Miklósom!

De felakadtam én azon, amit te Dobrossyról írtál: de miért ereszkedtem volna én a miatt valami szóváltásba veled? Saját szavainak mindenki legjobb magyarázója. Dobrossy-nak én tisztelője voltam, s vagyok emlékének most is; ő igen jeles értelmi tehetség volt és talpig becsületes magyar ember; de hogy a műértelmiségnek valami magas fokán állott volna: arról mitsem tudok. Ó Helmecczynek sokáig volt segédje a „Jelenkor” mellett. Helmecczy a Trattner-Károlyi-házban lakott. Trattner padlásán Bánk-bánnak tömérdek példánya hevert az első kiadásból. Ezek közül egy példány könnyen kerülhetett Dobrossy kezébe, aki aztán arról sokat beszélhetett Erdélyinek is, másoknak is, sőt irhatott valamit a Helmecczy-féle Társalkodóba is. Egyébiránt a Dobrossy figyelmeztetésére alig volt szüksége részben, miután mi Bánk-bánt Kassán még 1830. táján előadtuk (Vahot Tháliája szerint 1828-ban, de szerintem később); adtuk Kolozsvárt is 1830—34 közt; aztán adtuk Budán is 1834 és 37 közt.

Közlő: Perényi József dr.

Folytatás a I. mellékleten.

bával berendeztetett, egyikébe 4 rásos kalitka helyzetetett a dühöngő örültek részére, egybe szelid örülteket helyeztek, két szoba pedig a felügyelőnek lakásul adatott át. Az örültek ápolására rabok rendeltettek, eltartásuk és a gyógyszer költségeit a vármegye pénztára fedezte, a betegek gyógykezelése és orvosi felügyelete a vármegye főorvosára ruházott. Mecznér Pál megyei főorvos után 1843-ban Breznay lett a megye főorvosa, aki 1844. márciusban a megyéhez beadott előterjesztésével a kórház és az örültek házának egyesítését sürgette. — Az 50-es években a két intézmény egyesített is.

A kórház telke mely eredetileg 5 parcellából állott és épületei: a s.-a.-ujhelyi 1475. számú tekjönyvben 1010. 1011. 1012. 1013. 1014 és 1015 hr. számok alatt — Zempléner Comitat-Spital-Fond van telekkönyvileg nyilván tartva. A régi kórháznak összeírásai száma 377. Az örültek házának összeírásai száma 376.

Az előadottakból nyilvánvaló, hogy a kórházat Zemplén-vármegye közadakozásból és alapítványok hozzájárulásával alapította, a vételi szerződés szerint a fundust a nemes vármegye vette és az a vármegye tulajdonát is képezi.

A kórház újabb építését, jobban mondva egy új kórház építését mindenki a legnagyobb örömmel kell hogy támogassa. Sőt meggyőződésem szerint ez a vármegyének elodázhatatlan kötelessége is, főleg most, midőn a nagym. Belügyminister február 4-én 2339. sz. a. kelt intézkedésével kilátásba helyezte, hogyha az újonnan épülő kórházban örültek befogadására alkalmas és elegendő helyiségről gondoskodva lesz, 100 női örülteket fog ott elhelyezni, ami egyértelmű a közkórház jövő működésének biztosításával, mert miután az örültek gyógydíjait az államkincstár fedezi s a havidíjak az adóhivataltól pontosan kiszolgáltatva lesznek, nem kell a magánosoktól nehezen befolyó gyógydíjak miatt a kórház kiadásainak fedezhetésén aggodni.

A telek meg van szereve. Az örültek elhelyezésére szükséges épület tervei, miután Dr. Niedermann Gyula tébolydai igazgató főorvos ur az adatokat megadta: mielőbb elkészülhetnek. A betegek elhelyezése, a főorvos és orvosok lakásai és melléképületek terveinek elkészítése is mielőbb megtörténhet. Az építkezés tehát 1898-ban megkezdhető lenne, csak az építkezési és felszerelési költségek hiányoznak. Számításom szerint az építésre 190.000—200.000 ft, felszerelésre 5—6 ezer ft lesz szükséges.

Az alapítványokból a Csáky—Druget-féle 4800 ft, a Báró Sennyey-féle 6100 és a Kästenbaum Rafael-féle 8000 ft vagyis összesen 18900 ft el nem költhető, mert az első az orvosok fizetésére, a másodikból 4000 ft, amennyiben a vármegye 1834-ben (lásd pocz 307. szám 384—385.) azt határozta, hogy interesseit a kórház esztendei költségei fedezésére fordítsa, 2100 ft pedig amennyiben ezen összeg az örültek házára alapított; a harmadik pedig a mennyiben azon világos kikötéssel lett végrendeletileg hagyományozva és alapítva, hogy el nem költhető, építésre fel nem használható.

A többi jelenleg meglevő alaptőke, mely azok leszámításával 34211 ftot tesz ki, befektethető lesz. A mostani telek és épületek, ha az igazságügyi kormány az általa építeni tervbe vett igazságügyi palota céljára felajánlják, amennyiben ez nemcsak alkalmas, hanem miután oly nagy fundus, hogy azon az ügyesség helyiségei és a vizsgálati rabok részére szükséges egy kisebb börtön is elfér s a jelenlegi börtön maradhat az elítéltek részére kerületi börtönné, azt hiszem 30.000 ft minimális ártért értékesíthető is lesz. Lenne hát beépítendő rendelkezésre álló tőke, levonva a telek 13.000 ft vételárát és a felszerelésre 6211 ftot, 45.000 ft. A hiányzó 150.000 ftól a vármegyének kellene gondoskodnia. Ez csak látszólag nagy teher, mert ha helyben lesz nagyobb közkórházunk és az idegen kórházaknak mostani tartozásainkat kifizetjük, a betegápolási alapunkra szedett 3% adónak több mint 1% felszabadul, ez pedig 8—9 ezer forint évenként 150 ezer ft kölcsönnek 40 évi 4³/₄% törlesztésére elég, mert az 7025 ftot igényel. S anélkül, hogy a vármegye újabb terhet venne magára, 40 év múlva kifizetett és felszerelt kórházzal fogna rendelkezni.

A be nem fektetett alapítványok kamat jövedelme és az állam által az örültek után fizetett díjakból megtakarítható összegek az orvosok fizetésének felemelésére és a szükséglenő új orvosi és ápolói állások szervezésére lesz fordítható.

Amennyiben pedig a gróf Csáky—Druget-féle 4800 ft alapítvány kamatai csak azon időben fedezték az orvosok fizetését, amikor a főorvosnak, mint pld. Steiner Sándornak 160 ft volt fizetése s ma már, midőn a főorvos 600 ft, az alorvos 400 ft középszen fizetést élvez, jövőben pedig amikor ez legalább háromszor ennyire fog emelkedni, nem elegendő, az alapító család felkérendő lenne, hogy az alapítványt

megfelelő tőkére kiegészíteni, vagy kinevezési jogáról lemondani sziveskedjék.

A Kästenbaum tömeg is felszólítandó lenne, hogy a még kezelése alatt levő 4000 ft kórházi alapítványt, valamint azt az összeget, amely ezen tőke kamataiból bizonyos éveken át visszatartatott, a kórházalaprak adja át.

Ezek előadása után indítványozom, mondja ki a tekintetes Közgűlés azt, hogy:

1. A Zemplén-vármegyei közkórház telkét, épületeit és alapítványait tulajdonán tekinti és mint kórházi alapot a többi alapjaival esonkítatlanul fenntartva kezeli.

2. Közkórházát 100 nő, 30 férfi örült és 80 beteg befogadására újonnan felépítteti.

3. A közkórházi választmány által Benedek Dienestől megvett telek vételét jóváhagyja és az 1886. évi XXI. t. cz. 5. §. értelmében a nagym. Belügyministeriumhoz jóváhagyás végett felterjeszti s a választmányt a szerződés jóváhagyása után 13000 ft vételárnak a kórházi tőkéből leendő kifizetésére felhatalmazza. A szerződést azonban a választmányt újabból és akként leendő szövegezés végett adja vissza, hogy abba vevőként Zemplén-vármegye törvényhatóságát igassa be, a vételt kórházi alapja javára nevezze meg. A szerződésnek az 1886. évi XX. t. cz. 68. §. g) pontja értelmében pedig a törvényhatóság nevében aláírására az alispánt utasítja. Csak az ekként kiegészített szerződés lesz közgűlési záradékkal ellátható.**)

4. Felhívja a vármegye főorvosát, hogy az államépítészeti hivattal, éppen úgy mint Niedermann Gyula főorvos ur az örültek helyiségeire megcsinálta, az alaptervezetet készítse el.

5. Az államépítészeti hivattal a végleges és részletes mindkét tervnek és költségvetésnek elkészítésére és a májusi közgűlés elé leendő terjesztésre felhívja.

6. A választmányt az orvosi állások szervezésére, a kezelő- és ápolószemélyzet létszámának meghatározására, a javadalmazások megállapítására, kezelési, felügyelési és házi rendszabályok terveinek kidolgozására és az alispánhoz, a közegészségügyi bizottság által leendő tárgyalathatás végett betérjesztésére felhívja.

7. A vármegye gazdálkodási választmányát az építési és felszerelési költségek fedezése végett egy tervezet kidolgozásával megbizza.

8. Az alispánt felhatalmazza, hogy a költségvetés és fentebbi intézkedés alapján a költségek és költsön megszavazását a májusi közgűlés napirendjére kitzűze.

9. A gróf Csáky—Druget családot a fent előadott kérdésbeni nyilatkozatra felkéri.

10. A Kästenbaum Rafael-féle alapítványt, kezelő választmányt az alapítványi tőke és benn maradt kamatok kifizetésére felszólítja.

11. A mostani kórház fundust az igazságügyi kormány felajánlja s a megvétel támogatására a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék elnökét és kir. ügyészt felkéri.

12. Amennyiben az igazságügyi kormány a felajánlható telekre nem reflektálna, annak értékesítése végetti tervezet kidolgozásával a kórházi választmányt megbizza.

Es végre pedig a nagym. Belügyministernek azt, hogy az örültek elhelyezésére ezen kórházat kijelölte, Dr. Niedermann Gyula főorvos urnak itten tett fáradozásait és főispán ur ömeltőségának, aki a közkórháznak az örültek befogadására szükséges építés eszméjét felvetette s ezen kérdésnek a nagym. ministeriumnál hatóságos támogatója volt, köszönetet szavaz.

Hosszadalmasságomért bocsánatot kérve és melegségemül azt, hogy a közügy érdekében mindezt elmondani kötelességemnek ösmertem, elfogadni méltóztassék, maradtam a tekintetes Törvényhatóságnak

alázatos szolgálja:

Dókus Gyula,

es. és kir. kamarás
T. Zemplénvm. főjegyzője,
közkórházi választmányi tag.

II.

Ugyan ez alatt a cím alatt közöljük azt az emlékiratot, melyet a t. vármegye tisztifőorvosa nyújtott be az alispánhoz és amely emlékiratban az építendő vármegyei új közkórház hygienikus szükségletei vannak elősorolva.

A t. főorvos emlékirata így szól:

Tehtetes Alispán ur!

A Zemplén-vármegye tulajdonát képező közkórház építési alaptervezetének egészségügyi vezérelveit vagyok bátor a Tehtetes Alispán urnak, mint olyakat bemutatni, mint amelyekre felülgelni, s azok végrehajtását ellenőrizni tisztifőorvosi állásom, továbbá a humanitás, a tételes törvények, s az 1896. február 23-án tartott közgűlés határozata is kötelez.

** Ez a pont akként módosított, hogy a szerződést a Közgűlés már most jóváhagyja, azonban oly értelmű záradékkal, hogy abban a vármegye tulajdonjoga minden kétségen fölül kifejezést nyerjen. Szerk.

Szemelött tartásával annak az alapelvnek, hogy a kórház azon hely, ahol a betegek gyógyítás szempontjából keresnek elhelyezést, tehát nem szabad azt megengedni, hogy az ott enyhülést, gyógyulást keresők, a mellettük fekvő beteg társuk által ragályoztassanak, — mindent el kell követni, hogy a levegő, a butorzat, az épület, a táplálás, a ruházat, az ágynemű, a fűtés, a világítás, az ürületek s váladékok eltávolítása, az ápolás akként nyújtassék, hogy azok a mai abszolút értékű hygienus elveknek megfelelően, a kórház áldásos működését késő időkre is biztosítsák.

Miután pedig a kórház építése ugy anyaga, szükségessége, s az ahhoz megkívántató nagymennyiségű pénzértéknél fogva nagy momentum, amit csak századok elmúltával lehet reményleni, azért a közkórház építési tervezésének olyannak kell lenni, hogy az utánunk következő nemzedékek beteg embere, fejlettebb tudása, finomítottabb, vagy betegesebb idegrendszerre, s nagyobb igénye dacára is, megtalálja benne azt, amit keres: a gyógyító körülményeket.

A törvényhatósági közgűlés lefektetésére engedett a terv alappontjainak lefektetésére csupán azt határozta el, hogy az elmebeteg osztályon kívül 80 beteg egyén részére óhaj épületeket emelni és a szükséges közkórházi felszerelést, berendezést megépíteni.

Mindenekelőtt szükségesnek vélem kimelni, hogy az általános egészségügyi törvények és elvek egy-egy betegre 11-50 négyzetméter területet és 42—56 négyzetméter köbürt tartanak szükségesnek.

Normatívum továbbá az, hogy 100 betegre

ágyneműraktár	18'5	□	méter terület
ruharaktár	9'3	"	"
eszközraktár	18'6	"	"
élektár	9'3	"	"
fűtőszert-raktár	23'2	"	"
szennyesruha-raktár	11'2	"	"
csomag-raktár	12'6	"	"

A mellék helyiségek, konyhák, mosóházak, a beszenyezett madrácok füstölése és a szennyesneműk fertőtlenítésére, a hullaház, a jégverem, az ápoló személyzet lakásai, a gondnok, az orvosi lakások, az esetleges kápolna, a boncoló terem méretei csak akkor számíthatók ki, ha a helyszínelés a terület nagyságából biztos szám adatokkal megállapította, s egyszersmind azt is meghatározta, hogy az elmebeteg osztály minő területet foglal el.

A már megvett telek esatornázását, esetleges alagesövezését és víz-viszonyait, mint az alapműveletek igen fontos részét, földolagnak tartván, az ez irányban nyert eredmények fogják megszabni a részletes tervezést.

A város részéről okvetlenül szükségesnek tartom, hogy a Csalogány-utcát a Csalogányközön vezetendő bő beton-esatornával kössék össze a Kazinczi-utcai főcsatornával.

Az épületek elhelyezése inkább a technikai számítételeken s az adott telek viszonyain nyugodván, azok anyagára óhajtanék áttérni.

A jól kiégetett téglá előnyvel bír a kő felett.

A betegszoba falazata mész- és homokkeverékbe beagyazott téglával rakandó ki, úgy hogy annak bel felszine nagy cementlapokkal borítsák, vagy Portland-cementtel simítsák ki.

Eme portlandi cementlap, vagy felület olajos festékkel vonandó be, hogy a fal lika-csaiba a betegség csirái helyet ne találhassanak. A kórtermek alakja általában a hossz négy szöglet alaknak megfelelő legyen.

Legelőirányosabbnak vélném, ha a négy kórszoba 4 külön épületbe lenne elhelyezve, úgy, hogy minden teremben két sorjával 8—8 ágy, azaz 16 helyeztetnék el.

Az ágyak elhelyezése két sorban, a betegek feje a fal, a lábak a szoba közepe felé akként lenne, hogy minden két ablak között 2—2 ágy találna helyet.

A kórszobákból nyílanék a szellőztetett folyosón át egyik oldalon a fürdő és mosdó szoba, amelyik oldalon a closet és kiöntő.

A szobák másik végében az ápolónők szobája, ablakkal a kórteremre és az egész külön bejárattal bíró és kívülről nyíló kézi konyha helyeztenék el, ahol egyuttal a forróvíz fűtésre berendezett készülék is elhelyezést találhatna.

A closet és fürdő közötti szabadon maradó tér nyitott oszlopos fedett terasz oldalponyvakkal ellátva, az üdülő betegek által, mint napos hely volna felhasználható.

A négy épületben volna tehát 64 beteg elhelyezve, a még hátralevő 16 helyet ismét úgy osztanám meg, hogy 3 külön-külön szobás ágyval azon betegek részére rendezném be, akik jobb módúak, az egy épület egyik részébe, a másik részébe 4 elsőtétíthető kórszobát szembeteg részére vélnék állítani, a közepén a műtőszobát, mellé a műszer- és orvosi eszköz-szobát vélném berendezni.

A szülészeti esetek részére 4 ágyas pavilon, a mellékhelyiségekkel s ettől és mindentől is elkülönítve éppen úgy, mint a szülészeti osztály, — jönne 4 ágygyal a heveny fertőző betegek osztálya.

Az egyes kórszobák berendezésére vonatkozólag azon tiszteletteljes véleményben vagyunk, hogy minden szoba padozata üreges legyen, hogy az ugynevezett alsó szellőzés berendezése érvényesüljön. Ugyanis a föld színe alatti helyiség téglá, vagy követ kirakott falain vas traversek fekszenek, amiknek közei téglával rakandók ki, eme réteg felett egy 20 cméter magas légüres tér maradjon, ahol a szellőző csövek fektetessenek be, az ágyak alatt keresztbe elhelyezve akként, hogy a baloldali ágy szellőző csöve a jobb oldalon communáljon a külső levegővel és viszont. A szellőző csövek végén az ágyak alatt helyeztessenek el, egy faszekrénybe, amelyen több kerek nyílás közvetíti a légeseret. A csövek átmérője 5 cméter nagyok legyenek legalább, de ha azok rokmene bővebb, annál megfelelőbb. Eme ágy alatti szekrényekbe lehetne elhelyezni a forró víz fűtés csöveit is, úgy, hogy azok tetszés szerint elzárhatók, vagy megnyithatók legyenek a fűtés eszközlésére a szükséghez mérten.

A falak felső részén egy a tetőzettel egymagasságba elhelyezett nyílásban megalkotott felső szellőztető készülék. — kis hőfejlesztéssel adná a levegőeserének szükséges forrását.

Nem zárkozhatom itt el annak felemlítésétől sem, hogy az esetleges légesere eszközlésére az ugynevezett exhaustorok is alkalmazhatók, de ezek, habár költségesebbek, mert gőzerőt igénylők, de sokkal tökéletesebbek is.

A szellőzés és világosság tekintetéből fellelő fontosak az ablakok is, azokat majdnem a tetőzet magasságáig terjedőnek óhajtanám, a szoba talajától 80 cméternyire.

Magának a kórszobák padlózatának kérdése egyike a legfontosabb egészségügyi kérdéseknek, azok megépítése mai napság a következő, a vastraversek közei ismét cementtel kirakatk, arra jön az aszfaltba rakott parkett, amit parafinnal 1—1½ cméter vastagon beöntenek s a megaludt parafint tüzes vasaló vasakkal melégitve, illetve levasalva, a parafin 6 milliméternyire ütődik be a parkettbe s ez által meglesz akadályozva az, hogy a padlóba a geny, vagy genyes váladék csirái bevehessék magukat. A felesleges parafin összeszedetik és eltávolítatják.

Tekintetes alispán úr! a közkórházi felvételi iroda, a gondnok lakása, a főorvos, alorvosok lakásainak tervezetere, ma azért nem terjeszkedem ki, mert szabad tért akarok engedni a Tekintetes közkórház választmányára véleményének. Azonban annak tudomásomra hoztala után szabad legyen remélnem, hogy a kérdéshez hozzászólhassak.

A kórház berendezése tárgyában most egyelőre csak azt jegyzem meg, hogy lehetőleg vas butorzat elfogadása az, ami a hygienius fel-fogásnak megfelel.

A többi igen fontos viz, fürdő, ápolás, mellékhelyiségek és a részletes tervek megteremtése, az épületek elhelyezése stb. kérdések tárgyalására még bátor leszek visszatérni akkor, amidőn az eszmék és tervek consolidálódnak.

S.-A.Ujhely, 1897. febr. 23.

Löcherer Lőrinc dr.,
vm. t. főorvos.

Vármegyei ügyek.

A kereskedelemügyi kir. minister megengedte, hogy az Ung-vármegye területéhez tartozó *Szobráncz* községben a f. é. szeptember hó 15. napjára eső országos vásár, az idén kivételosen f. é. szeptember hó 22-én tartassék meg.

A vármegyei számonkérőszék, ömeltósága a főispán elnöklése mellett, f. hó 22-én tartott ülése alkalmával tárgyalta a középponti s a járási hivatalok tevékenységéről éspedig az 1896. évi dec. hó 1-től a f. évi jan. hó 31-éig terjedő időről szóló kimutatását. Elintézendő volt a 17 hivatal ügykörében 31,807 db., elintéztett: 30,509 db., elintézetlen 1298. Két hivatalban, u. m. a főlevéltáronál és a t. főorvosnál nem maradt hátrálék. Ügyforgalom tekintetében a járáások így következtek: Ujhely (2718, hátráléka: 55 db.) Szerencs (2069, h. 32), N.-Mihály (2045, h. 15.), K.-Helmecz (1899, h. 79.), Tokaj (1897, h. 55.), Homonna (1689, h. 25.), Gálszécs (1235, h. 20.), Szinna (1233, h. 3.), Varannó (1231, h. 15.) Sztropkó (948, h. 13.)

A vármegyei új közkórház, melynek építéséhez a jövő 1898 tavaszán hozzáfognak, hogy mily élénk lendületet fog gyakorolni S.-A.-Ujhely város vagyonsodásának fejlődésére, nyilvánvaló dolog. Nem is erről, de váro-

sunk derék polgárságának arról a dícsérendő föleszméléséről akarunk szólni e helyen rövid sorokban, hogy ma d. e. az ujhelyi vállalkozó iparosoknak egy nagy küldöttsége tiszteleg a főispánnál, kérve ömeltóságát már most, hogy a helyi iparos érdekeket, az idegen helyről jöhető építéséhez fűződnek, az idegen helyről jöhető inváziók ellen hathatós pártfogásában részesíteni kegyeskedjék. Bizvást reméljük, hogy előadott kérésüket ömeltósága teljes méltánnyal fogadjja.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága legközelebbi rendes havi ülését március hó 8-án (nyolcadikán) d. e. tartja.

Állami anyakönyvi statisztika A satoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatal közlése az 1897. évi február hó 20-tól február hó 27-éig, a) házasságot kötött 3 egyén; kihirdtetett 1 jegyes pár; b) születési eset bevezetett 23, c) lehalt 8 egyén.

Hirek a nagyvilágból.

Munkácsy Mihály, világhírű festőművész hazánkfa, mint örömmel értesülünk, ideg-betegségéből most már biztosan ki fog gyógyulni. Adja isten, hogy a mester egészsége mielőbb teljesen helyreálljon!

Kréta-szigeten a fegyveres ellenségeskedés görögök és törökök közt véresnél véresebb esatákbán ismétlődik napról-napra. Eddig még minden ütökötben a görögök győztek. György király, mert Orosz-, Német- és Franciaország a görögöknek állj-t vezényelték, elhatározta, hogy Kréta-szigeten működő serege fölött maga veszi át a fővezényletet.

Törökországban, dacára a Ramazan-ünnepeknek, a mozgósítás nagyon előrehaladt. Görögország északi határszélén már is 200,000 főnyi török haderő áll. Ezekkel szemben Görögország, Konstantin trónörökös főparancsnoksága alatt, 50,000 emberből álló hadsereget tolt előre a tesszáliai határra. Az európai nagyhatalmaságok még mindig nem mondtak le a reményről, hogy a hajba kapott két nemzetet kibékítik s olyan állapotot teremtenek, amiben mindkét hadviselő fél megnyugvást talál.

Bombayból jelentik, hogy ott a pestis most már az éhínséggel szövetekezve pusztít.

Hirek az országból.

Öfelsége a király három heti tartózkodásra elutazott a tavaszi égalju Rivierára, hol a királyasszony öfelségével találkozik. Abból, hogy öfelsége, többszöri elhalasztás után, a kormányzás gondjaitól fölszabadulva pihenni mehetett, szinte biztosan lehet következtetni Európa békés megegyezésére a görög-török kérdés fölött.

Bánffy Dező báró miniszterelnök kijelentette a Ház előtt, hogy a jövő évi ápril 14-én lévő 50. éfordulója a 48-iki törvények szentesítésének: a kormány gondoskodni fog arról, hogy a szentesítés 50. éfordulója megünnepelessék s eziránt a Ház elé annak idején javaslatot fog benyújtani.

A földmívelésügyi tárca költségvetésének letárgyalása és megszavazása után a Ház áttért a vall.- és közokt.-ügyi minister költségvetésének tárgyalására.

Különfélék.

A király adományai. Öfelsége, kabinet irodája utján és ömeltósága a főispán közbenjárásával, Kristóf Endre rafajóci gk. lelkésznek 30 ftnyi, Bihary Emil bukóci, Kellő Sándor piehnyi, ifj. Sztók József laski gk. lelkészeknek egyenkint, 25—25 ftnyi; — továbbá Figula József vásárhelyi, Badik János bukóci, Sztanrovszki Péter priszlopi tanítóknak pedig 15—15 ftnyi kegyes adományt küldött.

„Habemus papam!” Van hát plebánusunk! A s.-a.-ujhelyi rk. hitközség szomorúsága örömré változott! Ft. *Katinszky Géza* Kassa-egyházmegyei sz.-sz. ülnök, az irodalmi téren is kiváló tanügyi férfi, a kassai rk. női tanítóképzőben a magyar nyelv és irodalomtörténet jeles tanára és előkelően művelt társadalmi egyén f. hó 20-ikától a s.-a.-ujhelyi rk. parókiának törvényes birtokosa! Kinevezetését oly szerencsés elhatározásnak tartjuk, hogy ahhoz csakis a legőszintébb örömmel gratulálhatunk a multban elárvult, most szerencsésé vált rk. egyháznak, aki *Katinszky Géza* plebánosában nemesak illő tekintélyt, de minden tekintetben vezető képességekkel felruházott egyházi férfit is nyert. Gratulálunk a kegyurnő ömeltósága finom tapintatához is, mert a sok-sok érdemes pályázó sorából ki tudta választani a legérdemesebbet, a legaraválóbbat ft. *Katinszky Géza* személyében, akinek auspiciumait mi már a kezdet

kezdeten észrevettük és azokat már akkor szerencsésekknek neveztük. Jólátunk beteljesedett: a s.-a.-ujhelyi rk. egyház lelképásztorá csakugyan ft. *Katinszky G.* lett. Isten hozza mielőbb körünkbe! — Abban a helyzetben vagyunk, hogy a XVI. század mintájára szerkesztett *prezentát*, mely a kinevezett lelkésznek tegnapelőtt kézbesített, szórul-szóra közölhetjük, amint következtetik: Mi gróf Wallis Gyuláné, született Somogyi Ilona grófnő emlékezetül adjuk ezennel jelentvén mindeneknek, akiket illet, hogy tekintettel Főtisztelendő *Katinszky Géza*, kassai leányiskolai igazgató és tanítóképző tanár urnak életére, tanultságára, erényeire, a nevelésügy terén hosszú éveken át teljesített kitünő szolgálataira és egyéb jeles tulajdonaira a néhai b. e. ft. *Lengyel Pál* volt s.-a.-ujhelyi plebánosnak elhalalozása folytán törvényesen megürült s.-a.-ujhelyi plebániát kegyuri jogunknál fogva, annak minden jogaival, jövedelmeivel és haszonélvezeteivel együtt, előbb nevezett Főtisztelendő *Katinszky Géza* urnak, mint ez állásra alkalmas és érdemes egyének tartottuk adományozandónak és a nagyméltóságú kassai Püspök urnak kánoni bevezetés végett bemutatandónak. — Miért is nevezett jelen bemutatólevelünk alapján s.-a.-ujhelyi plebánosnak választjuk és bemutatjuk, meghagyván mindazoknak, kiket illet, hogy kötelességüknek tartásák őt a s.-a.-ujhelyi plebánia valóságos plebánosának, jogos birtokosának és törvényes javadalmasának tekinteni s a mi őt e minőségében jogosan megilleti, azt neki megadni. — Kelt Bécsben, 1897. évi febr. hó 20-án, *Gróf Wallis Gyuláné, szül. Somogyi Ilona grófnő.*

Eljegyzés. *Phyllip* Alfréd ujhelyi törvényszéki aljegyző tegnap jegyezte el *Seyfried* Irén klsasszonyt, *Seyfried* József, az ujhelyi törvényszék elnöke, igen tisztelt barátunk és neje, *Andaházy* Mária kedves és műveltlekü leányát. Öszintén gratulálunk!

Milléniumi fák. Csak nem rég, a „Zemplén” ez évi 3. számában közöltük a járáások főszolgabiráinak rendelkezésünkre boesátott jelentéseik alapján, hogy vármegyénknek egyes járási területén mily arányokban valóították meg a közóhajást: vagyis a fák elültetését az ezredik év emlékezetére. Most, egy formájára nézve is gyönyörűen stilizált disztervezet mutattak be szerkesztőségünknek, mely tervezetből hazafias örömmel győződünk meg arról, hogy *Markovics* Miksa Gerecselyben, a saját birtokán, nem kevesebb mint 135 db. nemes gyümölcsfa-esemetét ültetett el, még pedig olyan logikus rendben, hogy azok a gyümölcsfák, ha majd teremni fognak, hálából a gondozásért egész éven át kedveskednek izletes gyümölcsseikkel gazdájuknak. A disztervezet alján aranyozott betűkben ezek a szavak ragyognak: „Isten áldása legyen a megkezdett munkán!” Ugy legyen.*)

Művészi hangverseny. Zilahiné-Singhoffer Vilma, opera-énekesnő, Zilahi Gyula, a nemzeti színház tagja és *Gaál* Pál, budapesti zenetanár, zongoraművész S.-A.-Ujhelyben a f. évi március hó 6-án, a vármegyháza nagytermében *hangversenyt* rendeznek, melynek tiszta jövedelme részben az ujhelyi árvaház javára fordítatik. Helyárok: körszék 1 ft 50 kr., Zárt-szék 1 ft, állóhely 50 kr., diákjegy 30 kr. Jegyek előre válthatók *Lóvy* Adolf könyvkereskedésében, ahol műsor is kapható. — A hangverseny-termek pódiumairól mindig igaz gyönyörűséggel élvezzük a szép *Singhoffer* Vilma Zilahiné művészi énekét valahányszor a dal ajakán megcsendül. Hogy kicsoda *Zilahi* Gyula, ezzel a kérdéssel manapság már nem is illik foglalkozni. Hogy ő nagy színész, a nagy művészek legmegáldottjaiból: ezt tudja mindenki és pedig legnagyobb részben nem is nyomtatásból. — *Gaál* Pál a zongoraművész, a nyilvánosság előtt lefolyt saját hangversenyein kívül, körülbelül 6 év óta növendékeivel is nagy sikereket mutatott fel. Szerzeményei közül itt csak „Concert mazurekát” említhetjük meg, melyet a benne előforduló tehnikai nehézségek miatt (esupa oktav-futammal van a téma feldolgozva) *Sauer* Emil, a világhírű zongora-virtuóz is fölvetett tavalyi hangversenyének műsorába. Es ime *Gaál* most vállalkozik hatalmas interpretáló képességét bemutatni Ujhely művelt közönsége előtt is. Szép dolog és a közönség iránt való figyelemből történt bizonyára, hogy a székház nagytermét, mely márc. 6-ára *fűtve* leend, a hangverseny alkalmára átengedték. Erősen reméljük, már csak a humánus cél iránt való tekintetből is, hogy a művészi hangverseny meghallgatására egybegyülekezik nemesak városunk, de a vidék intelligenciája is!

Uj plebános. *Vécsey* Alajos br., a szilvás-ujfalusi rk. plebánianak kegyura, a bold.

*) Tisztelettel és bizalommal körjük mindazokat az egyes birtokosokat, akik, mint *Markovics* Miksa is, a saját gazdaságaikban fákat ültettek az ezredik év emlékeül, szerkesztőségünknek, ugys, mint az „Adalékok Zemplén-vármegye Története” c. havi folyóirat szerkesztőségét, a fák ültetéséről egy-egy levelezőlapon értesíteni ne restelkedjenek Szerk.

Folytatás a II. mellékleten.

II. Melléklet a „Zemplén“ 9. számához.

Majoros Antal halálával megüresedett lelkési állásra, az ifju és tehetséges Lenz József kiszebeni rk. káplánt hívta meg. Az újonnan kinevezett plébánost szívből üdvözljük! r. l.

— **Időjárás.** Mátyás az idén nemesak hogy megtörte, de el is vitte a jeget. Így e héten már érezni lehetett a tavasz balzsamos lehelését. Gyönyörű napos időben a hőmérő 18 (tizennyolc) R. foknyi meleget mutatott a mult esütörtökön! Tegnap délután is fölvitte a nap sugar ereje majdnem a 15 fokig. Fent a hegyeken csak imitt-amott lustálkodik még egy-egy esipetnyi hó. Lent a völgyekben már zöldülni kezd a fűszál. A jól védett déli fekvésű pontokon rivierai kezd lenni a hangulat. Szóval a tavasz mosolygása váltotta föl a tél zordságát. Csak aztán meg ne bánjuk, hogy a tavaszt az idén már februáriusban látjuk.

— **Színház.** Özv. Veszprémy Jenő és társulata folyó hó 25-én befejezte a szezon és kifeszítvén vitorlát tegnapelőtt gyors tempóban levezett Nagy-Károlyba. — A társulat eléggé igyekezett megfelelni az itteni igényeknek; hogy néha üres ház előtt játszott, annak részben a társulat az oka. Amidőn meg vagyunk győződve, hogy Nagy-Károlyban nem fogja senki sem megfélebbezni a városi képviselőtestület kebeléből a színház használatáért szedett díjak engedése tárgyában hozott határozatokat, sőt ott talán egy kis szubvenció is megjárja: részünkről csak telt kasszákat kívánunk az új hazában Tália derék papjainak és papnőinek. x.

— **Jótekonyság.** A eszmadia-ifjúság táncvigalmának jövedelméből 5 (öt) ftot az árvaház javára átvetttem s a pénztárnak átszolgáltattam. S. A. Ulyhely, 1897. febr. 25. Hornyay B. dr. alelnök.

— **Halálozások.** Igaz, benső részvétellel tudatjuk, hogy özv. Ballagi Mórné, szül. Lehoczky Ida urnő, Czeglédén f. hó 17-én éjjel 12 órakor, életének 71-ik évében örök álmra szenderült. Ballagi Géza dr. jogtanár és testvérei forrón szeretett édes anyjukat gyászolják az elhunytban. Aldás és béke hamvaira! — Mezei Adolf dr., a Szent-Rókus-kórház főorvosa, rövid betegkedés után elhalt. Nesztora volt a kórházi főorvosoknak. 1827-ben született Zemplén-vármegyében, Tállyán. Tanulmányait Kassán végezte. Résztvett a szabadságharcban is, mint tüzér s hadnagy rangra emelkedett. Világos után Budapestre ment s folytatta tanulmányait az egyetemen az orvosi karon s ott avatták orvosdoktorrá. 1867-ben nevezték ki a Rókus-kórházhoz, ahol azóta megszaktítás nélkül működött. Nyugodt, higgadt gondolkodású, jóindulatú férfi volt s ezek a tulajdonságok sok barátot is szereztek neki. Ny. b. — Lapunk nyomtatása közben értesültünk, hogy Thoronszky András lomnai gk. esperes f. hó 23-án jobblétre szenderült. Az érdemben gazdag lelképásztort híveinek jószágos atyja, 1816. évben született, tehát 82 éves volt. 1840-ben szentelték áldozópappá s 1848 február hó 17-től kezdve halála napjáig, a honnmai kerület esperese volt. Temetésén impozáns arányokban nyilvánult a közrészvétel. Sokan eljöttek még Sáros-vármegyéből is, hogy leróják iránta a végső tisztelet adóját. — A temetés szertartását Adamkovics István agyagosi lelkész 11 lelkész társának közreműködése mellett végezte. A hallotti emlékbeszédet az ősz Paulovics Sándor szvidniki gk. lelkész mondotta, mély meghatottság hangján búcsúztatván el az üdvözültet híveitől, gyermekeitől és a jelenvolt díszes közönségtől. — Thoronszky Elek dr. köz- és váltó-ügyvéd Homonnán s még hat édes testvére, ezek között András kir. aljárásbíró, felejthetetlen jó édesatyjukat gyászolják az elhunytban. Aldás és béke lengjen a drága halott hamvai fölött!

— **Rendőri hírek Fa-zsivány.** Friedman Gyula Kossuth-utcai fakereskedő már régebben észrevette, hogy tűzifáját éjjelenként dézmálták. Panaszt emelt emiatt a rendőrségnél, ahol a tolvajt Virág Sándor személyében, kit a törvényszék csak a minap itél el lopás büntetének kísérlete miatt hat hónapi börtönrre, elfogták. Lakásán a lopott fa egyrészt megtalálták. — **Elfogott tolvaj.** A tokaji rendőrség köröző levelére a rendőrség Kolozsváry Agnes csobajai illetőségű eselédet Tokajban elkövetett ruhalopás miatt letartóztatta.

— **Lelkészi kinevezések.** Firczak Gyula gk. püspök Hadzsega Bazil dr. püspöki titkárt teol. tanárrá és a konvektus igazgatójává; Szaxun Izidor, tőke-terebesi s.-lelkész egyh. megyei iktatóvá; Rákóczi Ferenc, márkai lelkészt esperesi hivatalvezetővé nevezte ki.

— **Kántor-tanítói kinevezések.** A munkási gk. püspök Tegze Mihály b.-olaszi k.-tanítót Oláh-Csertésre, Leskó Pál szécs-polyánkai k.-tanítót Szacsurba II. tanítót, Mihalovics Péter tőke-terebesi k.-tanítót pedig Bánszkára nevezte ki.

— **Jegyváltás.** Schwartz Mór, polg. és

felső kereskedelmi iskolai tanár Homonnán, eljegyezte Löbl Teréz kisasszonyt Nagy-Kaniszaról. r. l.

— **Vizitátorok.** A tokaji ref. egyháznak és iskolájának anyagi és szellemi állását f. hó 26-án vizsgálta meg a Komjáthy Gábor ungvári és Fürjesz Tamás lukai lelkészekből álló egyházmegyei küldöttség. Az egyházi pénztárnak 1896. évi összes bevétele 2408 ft 76 kr., kiadása 2236 ft 73 kr., maradványa 172 ft 03 kr. volt. Kihelezett tőképenze 3862 ft 94 kr. A hívek vallás-erkölcsi élete kielégítőnek, sőt tekintve a mult évben a torony s templomépítésre hozott anyagi áldozatát, dícséretesnek mondható. A toronyalap bevétele 5753 ft 83 kr., kiadása 6324 ft 30 kr., a mutatkozó 714 ft hiányt egyházközségi kölesónnel, domesztikai segedelemmel fogják fedezni. A torony-alapra a városban tett adományokra nézve jellemző, hogy a róm. katolikusok 371 ft 50 kr., a gkatolikusok 21 ft 50 kr., az ágostaiak 47 ft, az izraeliták 129 ft 20 kr., a különböző felekezeti vidéki lakosok összesen 1497 ft adománnyal járultak a ref. hittestvérek költségeihez. — Az egyházlátogató küldöttség egy a lelkésznek, Horváth Jánosnak, mint az egész elüljárásnak, elismerését fejezte ki az egyház ügyeinek rendezése körül kifejtett buzgóságáért. r. l.

— **A perbenyiki lopás.** Hirül adtuk annak idején, hogy Mailáth József gr. perbenyiki uradalmi igazgatójának irodáját ismeretlen tettesek feltörték s abból a Wertheim-szekrényt ellopták, amelyet aztán föltörve üresen megtaláltak. A esendőség*) a felette vakmerő lopás tettesei gyanánt több kis-géresi cigányt tartóztatott le, kiket azonban a kir. törvényszék bizonyítás hiányában szabadon bocsátott.

— **Huszonöt év Galambos János kir. j. b. telekkönyvezető K.-Helmecen** f. hó 25-én ünnepele az állam szolgálatában eltöltött hivataloskodásának negyedszázados lusztrumát. A szerény tisztviselő nem óhajtott semmiféle tüntetést és ezért nem is emlegatte 25 éves szolgálatát; de a kezelő személyzet úgy látszik mégis figyelemmel kísérte e napot, mert reggel 8 órakor ünnepiesen felkészülve jelent meg hivatalos szobájában s ott Stuller Antal, mint rangban legidősb irnok, üdvözölte — úgy is mint hivatalnokot, úgy is mint embert az ünnepelet, ki 25 éves pályáját mindig kifogás nélkül és példás módon töltötte be. Jó barátai és ösméresei szintén üdvözölték. r. l. (Mi is üdvözljük! Szerk.)

— **Jótekonycélú táncmulatság.** A helmezi rk. templom tornyában alkalmazandó toronyóra pénzalapjának gyarapítására K.-Helmecen a f. hó 20-án tartott táncmulatság, ha nem is számítható a leglátogatottabbak közé, de úgy anyagilag, mint jókedv tekintetében mégis sikerült. A táncoló párok csak reggel 6 óra felé mentek haza. Felülfizettek: Mailáth József gróf 10 ft, Biringer Art 1 ft, Bodnár Péter 1 ft, Dóbe István 1 ft, Dunay Endre 2 ft, Duttkay István 1 ft, Farkas Bertalan 1 ft, Galambos János 2 ft, Gottsegen Sámuel 5 ft, Képes Elek 1 ft, Kottán György 2 ft, Kovalesik Ferenc 1 ft, Oesterreicher Lázár 2 ft, Soltész Gál 2 ft, Schilt N. 50 kr. Szüksék István 1 ft, összesen 33 ft 50 krt. A felülfizetőknek ezen az uton mond köszönetet a rendezőség. Az évekkal ezelőtt három ízben tartott táncmulatság és gyűjtések összegével együtt a mostani jövedelmet hozzászámítva begyűlt összesen 270 ft, — mely összeg a királyhelmezi takarékpénztárban van elhelyezve. r. l.

— **A Hernádba ölte magát.** Kesznyétenből értesítették lapunkat, hogy Szántay István, berzéki ev. ref. lelkész, minden válószínűség szerint magasfoku idegbajától üzetve, és Hernád folyóba ölte magát. A közszeretű a általános becsülésben részesült lelkészt nagy részvétellel temették el.

— **Táncmulatság.** Mező-Laborezon, írja levelezőnk, folyó hó 21-én a helybeli és vidéki uri közönség fényesen sikerült táncmulatságot rendezett; sajnos azonban, hogy a mulató kedvet a kora reggeli időben, támadt tüzeset megzavarta. Csak akkor, amidőn már széjjel rebent a mulató társaság, derült ki, hogy nem is tűz volt az, hanem kéményégetés. Tehát oktan volt a nagy izgatottság. Azért hát megújazzák legközelebb a tüzes táncmulatságot.

— **Amerikai pénz.** A velejtei m. kir. pósta- és táviróhivatalhoz, mint levelezőnk közli, Amerikából beérkezett az 1895. év folyamán: 10,978 ft 45 kr., — 1896-ban pedig 14,672 ft. tehát most több 3693 ft 75 krral. A nevezett hivatal kézbesítő kerületéhez tartoznak: Velejte, Geresely és Barancs községek, együttesen 1526 lélekszámmal.

*) Itt említjük föl, hogy a esendőség, melyről annak idején azt állítottuk, hogy nagy késedelemmel fogott a tettesek nyomozásához, a febr. 23-iki vm. közgyűlés alkalmával felolvasott alispáni jelentés szerint késedelem nem vádolható. Szerk.

— **Karneval.** A gálszécsi polgári olvasókör jótekonycélú táncmulatsága február hó 20-án volt a nagyvendéglő tánctermében, — melyen szép számu s díszes közönség vett részt. A ragyogó toalettekben ékeskedő szép táncosnők szinte elbájolták a szemlélt s ez az oka, hogy a fiatalság nagy animóval fogott hozzá a tánchoz s fokozódó kedvvel ropta a táncot kivilágos kiviradtig. Az első négyest 20 pár táncolta. Ugy hallom, hogy a szépen sikerült táncmulatság az olv. kör. könyvtára javára is meg lehetős anyagi haszonnal járt. r. l.

— **Ilyen még nem volt.** Ez a régi szó, a mely meghazudolja Rabbi Abika ösmeretes mondását, hogy „Semmi sem új a nap alatt”, ismét beigazoltatott. Egyszersmind bebizonyosodott, hogy hazánkban sok téren ép oly jeleset tudunk alkotni, mint Nyugat-Európa. Ki hitte volna például, hogy egy ép oly szép illusztrált folyóiratot adhatnak ki Budapesten, mint Londonban, Párisban, Berlinben és Stuttgartban. Pedig mégis olyan az „Ezeréves Magyarország” című esaládi folyóirat, a melyet Budapesten (V., Váci-körút 78.) a jól ismert Laurencic Gyula igazgató ad ki. A kétheti folyóirat technikai kivitele a magyar nyomdászat és rajzművészet valóságos diadala. Ily impozáns, fényes külső — tulzás nélkül állíthatják — egyetlen más európai lap sem mutathat föl. Az egészen eredeti és új képek, — az első füzeten számszerint 25 van — minden műbarát örömet képezhetik, a háromnyelvű szöveg nemzeti tendenciája minden hazafit örömmel tölthet el. A három nyelvű szöveg előnyeit nem kell külön kiemelni, mert hiszen nyilvánvalók. A mi az egyes képeket és eikkelyeket illeti, azt mondhatjuk, hogy aki sokat közöl, mindenkinek ad valamit. Fontos cikkelyt találunk benne Gelléri Mórtól, amelynek címe „Magyarország az 1900-ik évi párisi világkiállításon,” érdekes eszevegést a bécsi magyaroktól (Gross Károlytól), „Magyarország és a külföld,” (Kácsér Lipóttól) „A magyar tudományos akadémiáról” (Heinrich Gusztáv egycemai tanártól). Az illusztrációk közül egyet sem emelünk ki, mert ez nehéz feladat. Csak azt jegyezzük meg, hogy az olvasó kellemesen lesz meglepve. Dícséretet érdemel még a pompás, színes jutalom-melléklet id. Vastagh Györgyötől, amely maga megéri a füzet nevével szembe olesó árát. Ennyi előny mellett az egyes szám ára 40 kr., az előfizetés negyedévre 1 ft 80 kr., amely 6 számot tartalmaz. Ha ezt a nagyszerű folyóiratot megnézzük, önkéntelenül e közlemény címe jut eszünkbe, hogy: „Ilyen még nem volt.”

— **Szabad kézből eladók:** 1. a „Magyar Szalon” c. irodalmi és művészeti folyóiratnak VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. és XIII. kötete, díszes kötésben, teljesen ép, használatban állapotban, egyenként 2 ftért; 2. a „Hét” c. szépirodalmi és kritikai hetilapnak három egymásután következő kötete, füzetekben, tőkéletes és hiánytalan állapotban, egyenként 2 ftért; végül 3. az „Uj Idők” c. képes szépirodalmi hetilapnak az első évi teljes folyamata (2 kötet) elegáns, teljesen ép és sértetlen füzetekben; az egész évfolyam (két illusztrált kötet) 4 ftért, vagy kötetenként 2 ftjával. Vidékre való szállítás esetén a postadíj a t. megrendelőt illeti. Czim a „Zemplén” kiadóhivatalában.

— **Kereskedelmi akadémiát végzett,** szép írással bíró fiatalember üres idejében elvállal másolnivalókat. Cím a *Kiadóhivatalban*.

— **Lapunk** f. évi január 3-án megjelent (1-ső) számát, beváltjuk egy db 1897-iki „Zemplén naptár”-ral. — *A kiadóhivatal.*

Irodalom.

Az „Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez” c. havi folyóiratunknak ez évi márciusi (3-ik) száma két ivnyi terjedelemben és a következő tartalommal jelent meg: 1. A tolelvai Bónis-család őseiről. I. Irta: Komáromy András dr. — 2. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (16. folytatás.) Fordította: Matolai Etele. — 3. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (16. folytatás.) Ford. Kapás L. Aurél. — 4. Adatok Sztropok mezőváros és várának történetéhez. (3. folyt.) Irta: Ungváry Ede. — 5. Szirmay András naplója. (13. folyt.) Közli: Karsa Ferenc. — 6. Még egyszer Kazinczy Ferenc és a „Vater Unser.” Irta: Karsa Ferenc. — 7. Adatok a Zemplén-megyei báró Sennyey-család történetéhez. (3. folyt.) Irta: Lajda József. — 8. A görög-katolikusok Zemplén-vármegyében. (4. folyt.) Irta: Polyánszky Gyula. — **Levelesláda:** 9. „Bazta” eltűnt községről. Közli: Doby Antal. — 10. Báthory Zsófia levele 1660-ból. Közli: Szilágyi István. — 11. Zrínyi Ilona levele 1681-ből. Közli: Szilágyi István. — 12. Tarczal város törvényei 1606-ból. (4. folyt.) Közli: Hubay Kálmán. — 13. Hegyaljai városok statutumai 1719-ből. (6. folytatás.) Közli: Fodor Jenő. — **Tárca:** 14. Farsangi szokások (6. folyt.) Irta: Bihary Emil.

15. Hibaigazítások. — **Irodalom:** 15. Régi vármegyék stb. (Könyvismertetés). Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 16. A szerkesztő póstája. — Az „Adalékok” előfizetése (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. — *Az első kötetből még 2 példánnyal szolgálatunk.*

A „Zemplén” kiadóhivatala.

A „**Zenélő Magyarország**” zongora zenemű folyóirat február 15-iki IV. füzeté érdekes tartalommal jelent meg. Első száma e füzetnek *Fekete István* „Büfelejtő” esárdása második számszámával *Schubert Ferenc* a dal király százéves születése emlékének áldozik, a mikor annak legszebb dalai a „Kiváncsi” (Die Neugierige) közli magyar szöveggel. Harmadik száma *Ivon Ch.* legmodernebb tánczene szerzőnek. „Csak párosan című snájdig Kreuzpolkája és negyedik helyén közli *Verő György* „Orosztámadás” operetjének egyik számát „Chaunard” belépőjét. A „**Zenélő Magyarország**” évenként 24 füzetben jelenik meg, mindenkor ily gazdag tartalommal. Füzetenként 10-10 oldal zenével a zeneirodalom minden válfaját felölelve. Előfizetése egész évre 24 füzetre 4 ft, félévre 12 füzetre 2 ft. Előfizethető a „**Zenélő Magyarország**” kiadóhivatalában. Bpest, VI. Csengery-utca 62. a., honnan mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Echegaraynak, ez európai hírvé szinpadokat uráló spanyol drámaírónak nálunk is színre került hatásos drámáját, *Marianát*, hozza az „Olesó Könyvtár” legújabb (372.) száma. A dráma nagy költői értékét már színre kerültek is elismerték kritikusi. A modern társadalmat mozgató nagy probléma szenvedelmének hatalmas ereje szólal meg alakjaiban, érdekesen szinte izgatón lefolyó jeleneteiben. Az érzések ellenállhatatlanul ragadnak magukkal s nem tudjuk mit esodáljunk jobban: a nagy drámai erőt, melylyel az író fölépítette eselekvényét, vagy párbeszédeinek finom, kifejező voltát-e? A magyar fordítás, mely Szalai Emil munkája, teljesen rászolgál a dícséretre. Jól folyó nyargaságában igaz értékükben érvényesülnek a mű költői szépségei. A csinos formájú könyv a Franklin-Társulat kiadása. Kapható Lövy Adolf újhelyi könyvkereskedőnél. Ara 30 kr.

Egyesületi élet.

Az árvasegélyző és jótékony egyesület S.-A.-Ujhelyben ma egy hete délután tartotta évi rendes közgyűlését *Dókus Gyula* elnöklése mellett. A titkári jelentésből köztudomásra adjuk, hogy az egyesület jövevői voltak: A s.-a.-ujhelyi tak. pénztár adományozott 100 ftot, — a „Zemplén” új évi gratulációk megváltásából küldött 36 ftot, — a Zemplén vm. ker. term. és ip. bank adott 20 ftot, — a milléniumi mulatságból befolyt 20 ft 03 kr., — a központi tak. pt. adományozott 15 ftot, — *Barthos József* j. főszolgabírótól befolyt 7 ft birságpénz, *Zinner Henrik* né küldött 5 ftot, *Haas Fülöp* 4 ftot, ft. *Lengyel Pál* 6 ftot, összesen adományoztak: 213 ft 03 krt. — Az árvaházban elhelyezett 12 árvára volt az évi kiadás: 1283 ft 69 kr. — Az 1897. évi szükséglet 1349 ftal fttal állapított meg. — Alapító tag van 117, rendes tag 108, pártoló 15. — Az elnöknek, pénztárosnak és a választmányi tagoknak buzgó működésükért, *Szokolay Emil* né öngnagsága indítványára, jkőnyvi köszönetet és előismerést szavaztak.

Az országos vöröskereszt-egyesület

s.-a.-ujhelyi fiókjá ugyanakkor s *Ambrozy Nándor* né urnő előlétele mellett tartotta közgyűlését. A titkári jelentésből nyert értesülés szerint a fiók-egyesület tagjainak száma ez idő szerint 162, az egyesület pénztára pedig 1896. dec. 31-én 1107 ftnyi pénzkészlettel rendelkezett. Az elnök bemutatva az igen díszes e. jelvénynek (aranyozott ovál-érmén és fehér emajl-alapon vörös-kereszt, felette a magyar korona) egy példányát. Ezt a jelvényt öfelsege a király beleegyezésével hozzák forgalomba a Vörös-kereszt egyesületi tagok számára, akik azt nyilvános és ünnepies alkalmakkor külső dísz gyanánt és a mell baloldalán viselni feljogosítottak. A díszes jelvényeket az elnökség fogja eljuttatni az egyesületi tagokhoz.

Meghívó. A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. évi március hó 14-én d. e. 10 óakor tartja S.-A.-Ujhelyben, a vármegye-háza nagytermében évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés az 1896. évről. 2. Az 1896. évi számadások bemutatása; a számvizsgáló-bizottság jelentése; a fölmentvény megadása. 3. Az 1897. évi költségvetési előirányzat. 4. Az országos szövetségbe való belépés feletti határozat. 5. Az alapszabályoknak a szövetségi alapszabályok III. részével való kibővítése. 6. A központi költségekhez való évi hozzájárulás összegének megállapítása. 7. A szövetség végrehajtó bizottságába 3 tag választása 3 évre. 8. Esetleges indítványok. Sátoralja-Ujhelyben, 1897. évi febr. 28-án. **A gazdasági egyesület elnöksége.**

A tokaji kisdedővő batyubáljára utóbb még 3 ft adomány érkezett hozzánk, továbbá az elárusított borokból felmaradt 1 ft 16 kr., mely összegekkel a tiszta jövedelem 156 ft 52 krt tesz ki. Végül hálás köszönetet mondunk *Tisza Kálmán* né öngnagságának az ingyen átengedett termékek és *Abeles* tokaji cognacgyár tulajdonos urnak, ki 100 liter bort adott a jótékonycéllra. — **A rendezőség.**

Nyilvános nyugtató. *Nattland János* mérnök a király-helmeczi rk. egyházközség részére végzett műszaki munkájának a díját, 30 ftot, a kisdedővő-alaphoz esatolta. A bodrogközi takarékpénztárnál ilyenformán 233 ft, azaz kétszázharminchárom van letéve a király-helmeczi kisdedővő-alap címén. — **A rendezőség.**

A tokaji tüzoltó-testület f. hó 21-én tartotta 1896. évi közgyűlését, melyen a tisztújítást is megejtették. Elnök lett: *Bergler Gyula* prépost, főparancsostó *Mikovits István*, alparancsostó *Rotfuchs János*, segédtiszt *Dobrovolszki Károly*, jegyző *Fábián Aladár*, mászószakaszvezető: *Klinga István*, szivattyús-zakaszvezető: *Klinga Gyula*, szertáros és zászlótartó: *Fries Gyula*, pénztáros: *Lantos József*.

„Nemzeti Szövetség Szerencsen.” F. hó 24-én d. u. tartotta Szerencsen, írja levelezőnk. „Az Országos Nemzeti Szövetség” tagjából alakult „Szerencsi Nemzeti Szövetség” *Bernáth Béla* országos képviselő pártfogósága alatt népes alakuló közgyűlést. Körülbelül 140-en voltak jelen. A szövetség elnökül nagy lelkesedéssel s egyhangulag ft. *Paszlavszky Sándor* rk. plebánost választották meg, ki a beléje helyezett bizalmat szépen megköszönvén, a választást elfogadta, egyszersmind hosszabb és igen tartalmas iránybeszédet is mondott, kijelentvén, hogy a „Szövetség,” mely az országban megalkulása szerint mindjárt az első után következik, vallástól és pártpolitikától független egyesülése a magyar munkásoknak, kik a szövetségben azt tűzik maguk elé egyesületi célul, hogy az **áldatlan szocializmus és anarkizmus ellen működjenek közös erővel.** A tisztas iparnak éltetése után megalakították a tisztikart és a választmányt. — Társelnökül megválasztották egyhangulag: *Lintz Géza* c. gyári tanítót, aki már eddig is sokat fáradozott a munkások ügyeiért és sosem szünt meg azok iránt a legmelegebben érdeklődni. Jegyzőül: *Csillag Márton* r. k. s. lelkész, pénztárossá: *Spolecni Mihály* t, ellenőrökül: *Burget Antal* és *Dioszegi Jánost* választották meg. Választmányi tagok lettek: *Holitzer Antal*, *Fritz Márton*, *Flusz Aladár*, *Bereczki Károly*, *Mitricska József*, *Csutor István*, *Czap József* és *Teszácek Ferenc*. — Adná Isten, végzi levelezőnk, hogy munkásaink nemes törekvését minél nagyobb siker koronázza és hogy városunk s a vidék intelligenciája is megértvén annak szükségességét, őket kellő támogatásban részesítene. — A szövetség ma este zártkörű tánemulatságot rendez. r. l.

A s.-a.-ujhelyi csizmadia ifjuság által f. évi febr. hó 21-én tartott tánemulatság alkalmával felülfizetni szivesek voltak: özv. *Malátsik György* né 5 ftot, — *Barthos József* főszolgabíró 2 ftot, — *Oroszy Sándor* 1 ft 50 krt, — *Landeszman Miksa*, *Vincez János*, *Csamos András*, *Kukoly Pál*, *Szabó János*, id. *Tóbiás János*, *Kovalssik János*, *Fodor József*, *Kiss György* 1—1 ftot, — ifj. *Czibalmos József* 50 krt.

Ebből az összegből 5 ftot a helybeli árvaháznak illetőségi helyére juttattunk.*) Fogadják a nemesszivű adakozók a csizmadia ifjuság egyesületének nevében is hálás köszönetem nyilvánítását. S.-A.-Ujhely, 1897. febr. 25.

Priám András.

A gálszécsi izr. nőegyesület február hó 21-én tartotta a XIV. évi rendes közgyűlését szokott érdeklődés mellett. A titkári jelentésből kitűnt, hogy az egyesület ez évi bevétele 396 ft 41 kr. volt, melyből kiosztott 283 ft, jelenlegi pénzkészlet tehát 113 ft 41 kr. Ezt, a szokottnál nagyobb eredményt a múlt évi máre, hó 3-án rendezett piknik eredményezte. *Klein Sámuel* sz.-polyánkai nagybérő ez idén ismét 5 szekér fát küldött a szegények között való kiosztás végett. — Titkári jelentés után megejtették a választás. Elnök: közfelkiáltással ismét *Schwarz Ignác* dr.-né lett; alelnök: *Wirtschafter Sámuel* né; pénztáros: *Klein Adolfné*; választmányi tagok: *Strausz Mihályné*, *Mandl Abrahámné*, *Herskovics Jónásné*, *Engländer Ignác* né, *Grün Arminné*, *Grünwald Morné*, *Karfunkel Adolfné* és *Pribék Istvánné*. Számvizsgáló bizottság tagjai lettek: *Schreiber Mór*, *Kleinman Lipót* és *Karfunkel Adolf*. A tagok száma, dacára, hogy néhány elégedetlen kilépett, 56-ról 58-ra emelkedett.

*) Tiszteljük érte a derék csizmadia-ifjuságot. Szerk.

Nyilvános számadás

A tokaji önk. tüzoltó-egyesület javára tartott f. hó 13-iki tánemulatság bevétele: a pénztárnál . . . 154 ft 20 kr. tombolából . . . 44 ft 71 kr. összesen: 198 ft 91 kr. kiadása: . . . 172 ft 50 kr. tiszta jövedelem: . . . 26 ft 41 kr.

Felülfizettek: *Bergler Gyula* 10 ft, *Füzesséry Odón* 2 ft, *Füzesséry Péter* 1 ft, *Kiesinkó Antal* 5 ft, *Auspitz Lajos* 1 ft, *Heln Sámuel* 3 ft, *Barkóczy Vince* 50 kr., *Konyakgyár* 5 ft, *Fischbein Sámuel* 1 ft, *Schmied Viktor* 1 ft, *Székely József* 1 ft, *Weisz Vilmos* 50 kr., *Füster György* 1 ft, *Zákó Soma* 3 ft, *Morgenstern Izidor* 2 ft, *Lindenbaum Fülöp*, 1 ft, *Riz Salamon* 2 ft, *Lichtschein Dezső* 2 ft, *Kohn Emánuel* 5 ft, *Neuman Albert* 50 kr., *Neuman Márton* 50 kr., *Csernyiczki Gyula* 1 ft, *Ujfalusi Károlyné* 3 ft, *Benedek Pál* 1 ft, *Kudász Kálmán* 1 ft, *Varga Márton* 1 ft, *Hudák József* 1 ft, *Kohn Herman* 1 ft, *Hubai János* 50 kr., *Rammer Ignác* 50 kr., *Reisman* 1 ft.

Tokaj, 1897. évi február 26.

Demjén Kálmán,
pénztáros.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

A s.-a.-ujhelyi vasuti állomás t. főnökének.

Homonna, 1897. febr. hó 26.

Folyó hó 20-án d. u. 1 órakor a II. osztályú váróterembe belépett egy gubás, különben tisztességes ember, nejével és beteg gyermekével, kivel az orvosnál jártak. — Erre valami újságáros, aki mellesleg portás is (bizonyára a főnök ur jobban ismeri) minden felszólítás nélkül kezdte az illető gubás embert *kikurgatni*.

A becsületes magyar gazda (*Mailáth grófnál* szolgál *Perbenyiken*) tiltakozott a portás ur beavatkozása ellen és hivatkozott jogára, sőt „böcsületes garasán” váltott *zöldjegvét* is alázattal fölmutatta, de ez mit sem használt és hogy tekintélyét még jobban érvényesítse a portás ur (?) gubájához nyult és hivatkozott a rendőrré, hogy menten . . . stb. stb.

De a perbenyiki magyar erre sem akart megijedni és kimenni a váróteremből, mert, mint mondotta: „*az én pénzemen is a király képe van.*” . . .

Kérem t. főnök urat, hasson oda, hogy az ilyen esetek jövedőre ne ismétlődjenek, mert igazán nemcsak a jó izlést rontják, hanem mint a jelen esetben is történt, az alkalmazottak durva föllépése általánosan megbotrányoztatta a tisztességes utast.

Sokszor az egyszerű guba alatt több tisztesség lakik, mint a legújabb portási egyenruhában.

Hazafias tisztelettel:
Waller Mór.

Közgazdaság.

Emlékirat.

A vármegyebeli római és görögyszertartású katolikus, valamint a két protestáns hitfelekezet lelkészeinek folyó évi január 20-án főispánunk ömeltőségének kezdeményezésére a vármegye-háza nagytermében tartott népes értekezlet a lelkészi és tanítói szölkök rekonstrukciójára vonatkozólag, mint tudják, *Szekerák Kálmán*, rk. apát-esperest, továbbá *Miklós István* gk. esperest, ugyszintén *Fejes István* ref. esperes-lelkészt, valamint *Staut József* főispáni titkár, mint értekezletileg jegyzőt bizta meg, hogy a földmivélsügyi kir. kormányhoz intézendő emlékiratot megszerkesztésében és közreműködésével elkészült felirat szövegét, mely e napokban hitelesített, az érdeklődők tájékoztatására „per extensum” közöljük s egyszersmind megjegyezzük, hogy az emlékiratot főispánunk ömeltősége az országos kormányának szives figyelmébe és ügyszeretetébe ajánlotta.

Az emlékirat így szól:

Nagyméltóságú földmivélsügyi m. kir. Minister Ur!

Kegyelmes Urunk!

A törvényhozás, tekintettel a filoxeravész által a gazdaközönséget ért nagy csapásra, s arra, hogy az állam milliókra menő adóalapot veszített, az 1896. évi V. t. cikkel módot kívánt nyújtani, hogy az elpusztult szölkök országszerte rekonstruáltassanak.

A rekonstrukció munkája a törvényben biztosított kölcsönök igénybevételével megindult. Könnyen érthető okokból a kölcsön csak azok veszik igénybe, akik ide vágó tapasztalatok s megfelelő tanulmány alapján bizalommal vannak a helyreállítási munkálatok sikere iránt, de egyébként is jobb anyagi viszonyok között

létén, a visszatérítést annak idején könnyebben eszközölhetik. A rekonstrukció iránti kedv népszerűsítése érdekében szükséges, hogy azok, akik a kisgazdák, vagyis a kisbirtokos néppel közvetlenül érintkezésben élnek, akik azt a népet vezetik s arra példaadásokkal különösen hatni képesek: saját szőlőjüket rekonstruálják s ez által a népből a törvény intenciójának megfelelőleg a helyreállítás iránti kedvet felélesztik és fokozzák.

Ily tekintetektől vezérelve Zemplén vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti szakosztályának elnöke, figyelmét első sorban a különböző felekezetek lelkészeire fordította, meg lévén győződve arról, hogy a szőlőbirtokos osztály nagy zömét képező kisgazda közönség, mely szerény viszonyainál fogva nagyobb befektetést, vagy kockázatot igénylő vállalatokba amúgy is csak tartózkodva szokott becsatlakozni, főleg lelkészeinek példáihoz okulva lesz hajlandó szőlőinek rekonstruálásához hozzáfogni.

Azért célszerűnek, államgazdasági szempontból kiválóan előnyösnek, valamint a lelkészek anyagi érdekében szükségesnek tartotta bennünket hazánk legnemesebb bortermő vidékén és a Tokaj-Hegyalján élő lelkészeket S.-A.-Ujhelybe értekezletre egybehívni, hogy megállapítsanak a módok és eszközök, melyek felhasználásával a lelkészi szőlők rekonstrukciója sikerrel s a javadalmas lelkészek különös megterhelése nélkül keresztülvihető lenne.

Folyó évi január 20-án gyűltünk egybe mintegy ötvenen a főispán ur öméltségének elnöklése alatt és hosszasan kifejtett eszméseire után abban állapodtunk meg, hogy azon alázattal kezelemmel fordulunk Excellenciához: *kegyeskedjék az érintett céltól a tokaj-hegyaljai római és görög szertartású kat., úgyszintén az ágostai, református és protestáns vallású papság javadalmához tartozó szőlők helyreállítására az államkincstárból megfelelő kamatmentes kölcsönt akként engedélyezni, hogy ezen kölcsönbe az állami telepekről kiszolgáltató ojtványok s illetve szőlővesszők a rendes ár felén, a karók pedig, melyeket szintén természetben óhajtanánk valamely kincstári erdőből kapni, termelési áron számíttassanak be.*

Igaz ugyan, hogy az 1896. évi V. t. c. által nyújtott kedvezmények a szőlők rekonstrukcióját lehetővé teszik.

De más részt tagadhatatlan az is, hogy eme kedvezmény előnyeit teljes mértékben csak is azok élvezhetik, akik birtokaiknak nemesak hasznélvezői hanem egyuttal telekkönyvi tulajdonos is.

A lelkészek a javadalmak kiegészítő részét képező szőlőknek nem telekkönyvi tulajdonosai, hanem csak hasznélvezői. Azért joggal nem kívánható, de alig is remélhető, hogy a lelkészek, mint ideiglenes hasznélvezők a szőlő-rekonstrukcióra kamatfizetési kötelezettséggel terhelt, a telekkönyvi tulajdonosokénál semmivel sem előnyösebb kölcsönt vegyenek föl, a helyreállítás minden terhét és gondját viseljék, kitéve annak az eshetőségnek, hogy a midőn e fáradságuk gyümölcsének élvezésére kerülne a sor: helyükön már más javadalmas leendő.

A lelkészi szőlők a római és görög szertartású katolikusoknál a plébánia, az ágostai és református hitvallású protestánsoknál pedig az egyház tulajdonát képezik. Ekként, ha a lelkészek tetemesen megcsappant jövedelmeinek helyreállítása célzatú, a felmerülő költségeket az egyházak pénztárai s illetve a hitközségi tagok tartoznának viselni. Amde éppen a filozofia következtében (itt a Hegyalján) az egyházak pénztárai, amelyek legtöbb helyütt a tulajdonukat képező szőlők hozamából rendelkeztek némi jövedelemmel, az utóbbi évek alatt teljesen kiürültek; a kisgazdaközönség pedig elszegényedett s így a lelkészi szőlők helyreállításához semmi költséggel sem járulhat.

Az általunk kért kölcsönnek kegyes engedélyezése esetében az államkincstár kamatvesztességet szenvedne ugyan; de ezen veszteség csak látszólagos; mert az elsősorban a helyreállított lelkészi szőlők, másodsorban a lelkészi szőlők helyreállításán felbuzduló hívek által rekonstruálható szőlők jövedelméből mint adóalapról — indirekte — bőven kárpótolatnék.

De az államgazdasági érdekeken felül nem kizárólag a magas államkincstár érdekei azok, amelyekre e helyütt tiszteletteljesen rámutatni kívánunk. Országos a panasza, mely a lelkészi jövedelmek rendezetlensége s az utóbbi időben előállott csökkenése folytán fölhangzik. E panasza következménye a folyamatban levő kongrua-rendezés s illetve a két protestáns felekezet papjainak a lelkészi fizetések javítását célzó óhaja és kérelmezése. Midőn tehát nagyméltóságod az általunk kért és remélt kedvezményes kölcsön által egy igen fontos államgazdasági érdeknek tenne eleget, egyuttal a szegényül javadalmazott lelkészek anyagi helyzetének javításához is jelentékenyen hozzájárulni, és köz-

vetve a tokaj-hegyaljai kisgazdaközönség során jelentékenyen könnyíteni méltóztatnék.

A kölcsön visszatérítésének módozatára nézve, szemelgettartva a kölcsönvevőknek az 1896. évi idevonatkozó a törvény által is biztosított öt évi respiriumot, vagyis azon időt, amely alatt az ujonnan épült szőlő teljes termőképességet ér el, oda irányul alázatos kérelmünk, *hogy ezen visszatérítés a kölcsön folyósításától számított öt év múlva vegye kezdetét és tizenöt egyenlő részre osztva: tizenöt év alatt eszközöltessék.*

Csak azon alázatos kérelmünknek óhajtottunk még, az előadottakon felül, kifejezést adni, hogy a fennebb érintett jótétemény a Tokaj-Hegyalján élő mindazon kántor-tanítókra is, a kiknek javadalmuk kiegészítő részeként szőlőjük van, kegyesen kiterjesztetnék.

Midőn ezekben szerenésnek van alázattaljes kérelmünket előterjeszteni, bizva Nagyméltóságod kegyeiben, mely tisztelettel maradunk.

a Tokaj-Hegyaljai lelkészeinek S.-A.-Ujhelyben 1897. január 20-án tartott értekezletéből (Következnek az aláírások.)

Köztudomásul.

Hogy a szőlőművelésben minden irányban teljesen begyakorlott vincellérek képzettességek ki, *Kosinszky Viktor* igazgató a tarczali m. kir. vincellér iskola szőlőtelepein u. n. *állandó munkás tanfolyamot* nyitott.

A tanfolyam főleg gyakorlati, s az elméletekből csupán szóbeli rövid magyarázatokra szorítkozik.

Az egyelőre 30 egyénre tervezett tanfolyamon részt vehet mindenki, ki magyarul írni és olvasni tud, erkölcsi magaviselete kifogás alá nem esik (s ezt bélyegtelen hatósági ajánló levéllel igazolja) katonakötelezettségének már eleget tett, vagy az alól felmentetett, de különben egészséges s kötelezi magát, hogy az iskolában legalább f. évi november 1-ig bent marad s az előírandó rendszabályoknak feltétlenül engedelmessékedik.

A tanfolyam résztvevői az iskola éves szolgálatában állóknak tekintetnek, *havonként 16 ft havibért s a vidékiek még kaszárnyaszerű lakást kapnak s betegség esetén orvosi kezelésben részesülnek. Különösen igyekezők bére az év folyamán emeltetni fog.*

Résztevők az igazgatóságnál március 15-ig bármikor jelentkezhetnek.

Felvételi okmányokul hatósági hivatalos (bélyegtelen) ajánlólevél és eselédkönyv kívánatik.

Tejszövetkezet. *Kozma* község kisebb és nagyobb birtokosai tejszövetkezetet alakítottak. Ez életrevaló intézmény igen célszerűnek bizonyult vidékünkön, alkalma nyílik a legszegényebb embernek is a feleslegül maradt tejet értékesíteni. Es elég jövedelmező is, mert 1 db. tehén évente 50—60 ft tisztajövedelmet hoz a családnak.

Mezőgazdasági téli tanfolyam. *Homonnan*, írja levelezőnk, ma egy hete nyílt meg a polg. és felső kereskedelmi iskola helyiségében a mezőgazdasági téli tanfolyam. A szép számmal egybegyűltek előtt a tanfolyam vezetője, *Kovács József* igazgató, fejtette ki, természetesen magyar nyelven, a tanfolyam célját és üdvös voltát; szavait *Keresztény István* városi bíró tolmácsolta tót nyelven. Ezután megkezdte szabad előadását *Tucsek Antal* uradalmi főerdész, aki a nép nyelvén szép előadói képességgel szolt a *trágyázásról*. A tanfolyam vásárnaponként 10 órán át fog tartatni és az általános gazdasági ismereteken kívül gazdaságba vágó számtani ismereteket *Hossza József* rk iskolai tanító fogja tanítani. Örvedetes jelenségnek jegyezhető fel, hogy elég szép számmal voltak jelen a *Kudlóc* községbeliek is.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1897. febr. 26.

	I. o.	II. o.		I. o.	II. o.
	ft	kr	ft	ft	kr
16 gr. zsemlye kilgrammonként	—	2	—	Paszuly 100	6 50
Abajdóc-kenyér	—	10	9	Aszaltszilva 100 l.	24 —
Rozs-kenyér	—	9	8	—	26 —
Marhahús	—	48	44	Örlött dara 100	18 —
Borjubús	—	56	48	—	20 —
Bárányhús	—	—	—	Tatárka 100 liter	—
Sertésbús	—	52	48	—	20 —
Szalonna	—	68	66	Burgonya 100 liter	1 40
Pátens gyertya	—	56	—	Életneműek:	
Öntött gyertya	—	52	—	Buza 1 mmáza	8 70
Szappan	—	28	—	Kétszeres 1 mm.	—
Egy tojás	—	3	—	Rozs 1 mmáza	7 20
— kiló mák	—	36	38	Malátáarpa 1 mm.	5 50
— vaj	—	85	80	Árpa 1 mm.	5 50
Sertészsír	—	70	65	Zab 1 mm.	5 20
Liszt 100 kiló	—	15	20	Kása 1 mm.	11 —
— 1	—	16	—	Kukorica 1 mm.	4 40
Borsó 100 kiló	—	18	16	Spiritusz 1 liter	—
— 1	—	22	20	— á 100 Tralles ^o	—
Lencse 100	—	12	8 00	Sav. káposzta 1 ko.	—
— 1	—	14	9		

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1896. dec. 28-án tartott közgyűléséből.

581. sz. Olvastatott a szabályrendeletet készítő bizottság jelentése, mellyel 410/16008. számú közgyűlési határozat értelmében a vármegyei tisztviselők, segéd kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozók halálózása esetén adandó temetési járulékról alkotott szabályrendeletet bemutatja.

A szabályrendelet elfogadtatván a „Zemplén” hivatalos lap útján meghirdettetni s ennek megtörténtét igazoló bizonylatoknak 30 napalatti beadására a járási főszolgabírók utasíttatni, a hirdetések beérkezése után pedig a szabályrendelet 3 példányának a nmságu Belügyi minsteriumhoz leendő felterjesztésével az alispán megbízatni határozatott.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula, főjegyző.

581. kgy. szám.

Szabályrendelet.

A zemplén-vármegyei tisztviselők segéd, kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozók elhalálózása esetén adandó temetési járulékról:

1. A vármegyei tisztviselők segéd, kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozó tagok hátrahagyott özvegyeinek, valamint a kiskoru árváinak temetési járulékra van igényük.

2. A temetési járulék tényleges szolgálatban elhaltak után, a legutóbb élvezett beszámítható fizetés, nyugdíjban elhaltak után pedig a nyugdíj összege alapján állapítatik meg éspedig ennek:

a) három havi összegével, ha az alapul szolgáló javadalmazás vagy nyugdíj 1000 ftot meg nem halad,

b) két havi összegével, ha 1000 ftot meghalad de 3000 ftnál nem nagyobb és

c) egy havi összegével, ha a javadalmazás 3000 ftot meghalad.

A b) alatti esetben a temetkezési járulék 250 ftnál kevesebb s a c) alattiiban 600 ftnál több nem lehet.

3. A temetkezési járulék az özvegy járulékát képezi, oly esetben, ha özvegy nincsen, a gyermekeket illeti, ha gyermekek sincsenek, a temetésről gondoskodónak adandó ki, ez esetben azonban a megállapított járulékból csak oly összeg utalható ki, amely a gyógy- és temetkezési költségekre tényleg kiadatott.

Ha az összeg a férj elhalálózásakor tőle különválva élt és gyerekek vannak, a temetési költség ez utóbbiakat illeti.

4. A temetési költségek a vármegye házipénztára által, a közigazgatási árva és gyámhatósági költségelőirányzatba évenként hozzávetőleges összegben felveendő s az alispán által utalandók ki.

5. A temetési járulék rendszerint sem bírói, sem közigazgatási foglalás tárgya nem lehet és csak az összeg $\frac{1}{3}$ erejéig foglalható le, az elhalt gyógykezelési, többi részében pedig csak a temetési költsége fejében.

Ezen szabályrendelet felsőbb jóváhagyás után 5 napra életbe lép.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1896. dec. 18-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula, főjegyző.

538. k. i. sz.

A gálszécsi járás szolgabírájától.

Körövény.

Gerenda község bírájának jelentése alapján közhírré teszem, hogy folyó hó 8-ika óta a községben egy gazdátlan pej egy éves kanca esikő gondoztatik.

Gálszécs, 1897. február 26.

Somossy, szolgabíró.

Heti tájékoztató.

Vasárnap	febr. 28.	Farsangy.
Hétfőn	márc. 1.	Albin pk.
Kedden	márc. 2.	Szimplicius
Szerdán	márc. 3.	Hamvazó sz. †
Csütörtökön	márc. 4.	Kázmér †
Pénteken	márc. 5.	Jéz. sz. tövisk. †
Szombaton	márc. 6.	Koléta sz. †

Felélős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza,
Kiadó-tulajdonos: **Enlert Gyula.**

létén, a visszatérítést annak idején könnyebben eszközölhetik. A rekonstrukció iránti kedv népszerűsítése érdekében szükséges, hogy azok, akik a kisgazdakkal, vagyis a kisbirtokos néppel közvetlenül érintkezésben élnek, akik azt a népet vezetik s arra példaadásokkal különösen hatni képesek: saját szőlőjüket rekonstruálják s ez által a népben a törvény intenciójának megfelelőleg a helyreállítás iránti kedvet felélesztik és fokozzák.

Ily tekintetektől vezérelve Zemplén vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti szakosztályának elnöke, figyelmét első sorban a különböző felekezetek lelkészeire fordította, meg lévén győződve arról, hogy a szőlőbirtokos osztály nagy zömét képező kisgazda közönség, mely szerény viszonyainál fogva nagyobb befektetést, vagy kockázatot igénylő vállalatokba amúgy is csak tartózkodva szokott becsátkozni, főleg lelkészeinek példái okulva lesz hajlandó szőlőinek rekonstruálásához hozzáfogni.

Azért célszerűnek, államgazdasági szempontból kiválóan előnyösnek, valamint a lelkészek anyagi érdekében szükségesnek tartotta bennünket hazánk legnemesebb bortermő vidékén és a Tokaj-Hegyalján élő lelkészeket S.-A.-Ujhelybe értekezletre egybehívni, hogy megállapítsanak a módok és eszközök, melyek felhasználásával a lelkészi szőlők rekonstrukciója sikerrel s a javadalmas lelkészek különös megerőltetése nélkül keresztülvihető lenne.

Folyó évi január 20-án gyűltünk egybe mintegy ötvenen a főispán ur öméltségének elnöklése alatt és hosszasan kifejtett eszmecsere után abban állapodtunk meg, hogy azon alázattaljes kérelemmel fordulunk Excellenciához: *kegyeskedjék az érintett céltól a tokaj-hegyaljai római és görög szertartású kat., úgyszintén az ágostai, református és protestáns vallású papság javadalmához tartozó szőlők helyreállítására az államkincstárból megfelelő kamatmentes kölcsönt akként engedélyezni, hogy ezen kölcsönbe az állami telepekről kiszolgáltatandó ojtványok s illetve szőlővesszők a redes ár felén, a karók pedig, melyeket szintén természetben óhajtánánk valamely kincstári erdőből kapni, termelési áron számítassanak be.*

Igaz ugyan, hogy az 1896. évi V. t. c. által nyújtott kedvezmények a szőlők rekonstrukcióját lehetővé teszik.

De más részt tagadhatatlan az is, hogy eme kedvezmény előnyeit teljes mértékben csak azok élvezhetik, akik birtokaiknak nemcsak hasznélvezői hanem egyúttal telekkönyvi tulajdonos is.

A lelkészek a javadalmak kiegészítő részét képező szőlőknek nem telekkönyvi tulajdonosai, hanem csak hasznélvezői. Azért joggal nem kívánható, de alig is remélhető, hogy a lelkészek, mint ideiglenes hasznélvezők a szőlő-rekonstrukcióra kamatfizetési kötelezettséggel terhelt, a telekkönyvi tulajdonosokénál semmivel sem előnyösebb kölcsönt vegyenek föl, a helyreállítás minden terhét és gondját viseljék, kitéve annak az eshetőségnek, hogy a midőn e fáradságuk gyümölcsének élvezésére kerülne a sor: helyükön már más javadalmas leend.

A lelkészi szőlők a római és görög szertartású katolikusoknál a plébánia, az ágostai és református hitvallású protestánsoknál pedig az egyház tulajdonát képezik. Ekként, ha a lelkészek tetemesen megcsappant jövedelmeinek helyreállítása céloztatik, a felmerülő költségeket az egyházak pénztárai s illetve a hitközségi tagok tartoznának viselni. Amde éppen a filokszervész következtében (itt a Hegyalján) az egyházak pénztárai, amelyek legtöbb helyütt a tulajdonukat képező szőlők hozamából rendelkeztek némi jövedelemmel, az utóbbi évek alatt teljesen kiürültek; a kisgazdaközönség pedig elszegényedett s így a lelkészi szőlők helyreállításához semmi költséggel sem járulhat.

Az általunk kért kölcsönnek kegyes engedélyezése esetében az államkincstár kamatvesztességet szenvedne ugyan; de ezen veszteség csak látszólagos; mert az elsősorban a helyreállított lelkészi szőlők, másodsorban a lelkészi szőlők helyreállításán felbuzduló hűvek által rekonstruálendő szőlők jövedelméből mint adóalapból — indirekte — bőven kárpótolhatók. De az államgazdasági érdekeken felül nem kizárólag a magas államkincstár érdekei azok, amelyekre e helyütt tiszteletteljesen rámutatni kívánunk. Országos a panasza, mely a lelkészi jövedelmek rendezetlensége s az utóbbi időben előállott csökkenése folytán fölhangzik. E panasza következménye a folyamatban levő kongrua-rendezés s illetve a két protestáns felekezet papjainak a lelkészi fizetések javítását célzó óhaja és kérelmezése. Midőn tehát nagyméltóságod az általunk kért és remélt kedvezményes kölcsön által egy igen fontos államgazdasági érdeknek tenne eleget, egyúttal a szegényül javadalmazott lelkészek anyagi helyzetének javításához is jelentékenyen hozzájárulni, és köz-

vetve a tokaj-hegyaljai kisgazdaközönség során jelentékenyen könnyíteni méltóztatnék.

A kölcsön visszatérítésének módjára nézve, szemellett tartva a kölcsönvevőknek az 1896. évi idevonatkozó a törvény által is biztosított öt évi respiriumot, vagyis azon időt, amely alatt az ujonnan épült szőlő teljes termőképességet ér el, oda irányul alázatos kérelmünk, hogy ezen visszatérítés a kölcsön folyósításától számított öt év mulva vegye kezdetét és tizenöt egyenlő részre osztva: tizenöt év alatt eszközöltessék.

Csak azon alázatos kérelmünknek óhajtótunk még, az előadottakon felül, kifejezést adni, hogy a fennebb érintett jótétemény a Tokaj-Hegyalján élő mindazon kántor-tanítóokra is, a kiknek javadalmuk kiegészítőrésképpen szőlőjük van, kegyesen kiterjesztetnek.

Midőn ezekben szerencsén van alázattaljes kérelmünket előterjeszteni, bízva Nagyméltóságod kegyeiben, mely tisztelettel maradunk,

a Tokaj-Hegyaljai lelkészeinek S.-A.-Ujhelyben 1897. január 20-án tartott értekezletéből (Következnek az aláírások.)

Köztudomásul.

Hogy a szőlőművelésben minden irányban teljesen begyakorlott vincellérek képeztessenek ki, Kosinszky Viktor igazgató a tarczali m. kir. vincellér iskola szőlőtelepein u. n. *állandó munkás tanfolyamot* nyitott.

A tanfolyam főleg gyakorlati, s az elméletekből csupán szóbeli rövid magyarázatokra szorítkozik.

Az egyelőre 30 egyénre tervezett tanfolyamon részt vehet mindenki, ki magyarul írni és olvasni tud, erkölcsi magaviselete kifogás alá nem esik (s ezt bélyegtelen hatósági ajánló levéllel igazolja) katonakötelezettségének már eleget tett, vagy az alól felmentett, de különben egészséges s kötelezi magát, hogy az iskolában legalább f. évi november 1-ig bent marad s az előírandó rendszabályoknak feltétlenül engedelmeskedik.

A tanfolyam résztvevői az iskola éves szolgálatában állóknak tekintetnek, havonként 16 ft havibért s a vidékiek még kaszárnyaszerű lakást kapnak s betegség esetén orvosi kezelésben részesülnek. Különösen igyekezők bére az év folyamán emeltetni fog.

Résztvevők az igazgatóságnál március 15-ig bármikor jelentkezhetnek.

Felvételi okmányokul hatósági hivatalos (bélyegtelen) ajánlólevél és eselédkönyv kívánatik.

Tejszövetkezet. Közma község kisebb és nagyobb birtokosai tejszövetkezetet alakítottak. Ez életrevaló intézmény igen célszerűnek bizonyult vidékünkön, alkalma nyílik a legszegényebb embernek is a feleslegül maradt tejet értékesíteni. És elég jövedelmező is, mert 1 db. tehén évenként 50—60 ft tisztajövedelmet hoz a családnak. r. l.

Mezőgazdasági téli tanfolyam. Homonnán, írja levelezőnk, ma egy hete nyílt meg a polg. és felső kereskedelmi iskola helyiségében a mezőgazdasági téli tanfolyam. A szép számmal egybegyűltek előtt a tanfolyam vezetője, Kováts József igazgató, fejtette ki, természetesen magyar nyelven, a tanfolyam célját és üdvös voltát; szavait Keresztesy István városi bíró tolmácsolta tót nyelven. Ezután megkezdte szabad előadását Tucsek Antal uradalmi főerdész, aki a népnyelvén szép előadói képességgel szolt a trágvnyásról. A tanfolyam vásárnaponként 10 órán át fog tartatni és az általános gazdasági ismereteket kívül gazdaságba vágó számtani ismereteket Hossza József rk iskolai tanító fogja tanítani. Örvedetes jelenségnek jegyezhető fel, hogy elég szép számmal voltak jelen a Kudlóc községi-beliek is.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1897. febr. 26.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr
16 gr. zsemlye	2	—	—	—	Paszuly 100	6	50	5	20
kilogrammonként	—	—	—	—	» 1	—	8	—	06
Abajdóc-kenyér	10	—	9	—	Aszaltszilva 100 l.	24	—	22	—
Rozs-kenyér	9	—	8	—	» 1	—	26	—	—
Marhahús	48	—	44	—	Örlött dara 100	18	—	16	—
Borjuhús	56	—	48	—	» 1	—	20	—	18
Báránhús	—	—	—	—	Tatárka 100 liter	—	—	—	—
Sertészsír	52	—	48	—	» 1	—	20	—	16
Szalonna	68	—	66	—	Burgonya 100 liter	1	40	1	20
Pátens gyertya	56	—	—	—	Életneműek:				
Öntött gyertya	52	—	—	—	Buza 1 mmáza	8	70	8	50
Szappan	8	—	—	—	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—
Egy tojás	36	—	38	—	Rozs 1 mmáza	7	20	7	10
» kiló mák	—	—	80	—	Malátáarpa 1 mm	5	50	5	00
» vaj	85	—	80	—	Árpa 1 mm.	5	50	5	00
Sertészsír	70	—	65	—	Zab 1 mm.	5	20	5	00
Liszt 100 kiló	15	20	—	—	Kása 1 mm.	11	—	10	—
» 1	16	—	—	—	Kukorica 1 mm.	4	40	4	20
Borsó 100 kiló	18	—	16	—	Spiritusz 1 liter	—	60	—	—
» 1	22	—	20	—	» 100 Tralles ^o	—	—	—	—
Lencse 100 »	12	—	8	00	» 100 Tralles ^o	—	—	—	—
» 1 »	14	—	9	—	Sav. káposzta 1 ko.	—	—	—	—

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1896. dec. 28-án tartott közgyűléséből.

581. sz. Olvastatott a szabályrendeleteket készítő bizottság jelentése, mellyel 410/16008. számú közgyűlési határozat értelmében a vármegyei tisztviselők, segéd kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozók halálózása esetén adandó temetési járulékról alkotott szabályrendeletet bemutatja.

A szabályrendelet elfogadtatván a „Zemplén” hivatalos lap útján meghirdettetni s ennek megtörténtét igazoló bizonylatoknak 30 napalatti beadására a járási főszolgabírók utasíttatni, a hirdetések beérkezése után pedig a szabályrendelet 3 példányának a nmságu Belügyi minsteriumhoz leendő felterjesztésével az alispán megbízatni határozottatott.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

581. kg. szám.

Szabályrendelet.

A zemplén-vármegyei tisztviselők segéd, kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozók elhalálózása esetén adandó temetési járulékról:

1. A vármegyei tisztviselők segéd, kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozó tagok hátrahagyott özvegyeinek, valamint a kiskoru árváinak temetési járulékra van igényük.

2. A temetési járulék tényleges szolgálatban elhaltak után, a legutóbb élvezett beszámítható fizetés, nyugdíjban elhaltak után pedig a nyugdíj összege alapján állapítatik meg éspedig ennek:

a) három havi összegével, ha az alapul szolgáló javadalmazás vagy nyugdíj 1000 ftot meg nem halad,

b) két havi összegével, ha 1000 ftot meghalad de 3000 ftnál nem nagyobb és

c) egy havi összegével, ha a javadalmazás 3000 ftot meghalad.

A b) alatti esetben a temetkezési járulék 250 ftnál kevesebb s a c) alattiban 600 ftnál több nem lehet.

3. A temetkezési járulék az özvegy járulékat képezi, oly esetben, ha özvegy nincsen, a gyermekeket illeti, ha gyermekek sincsenek, a temetésről gondoskodónak adandó ki, ez esetben azonban a megállapított járulékból csak oly összeg utalható ki, amely a gyógy- és temetkezési költségekre tényleg kiadott.

Ha az összeg a férj elhalálózásakor tőle különválva élt és gyerekek vannak, a temetési költség ez utóbbiakat illeti.

4. A temetési költségek a vármegye házipénztára által, a közigazgatási árva és gyámhatósági költségelőirányzatba évenként hozzávetőleges összegben felveendő s az alispán által utalandók ki.

5. A temetési járulék rendszerint sem bírói, sem közigazgatási foglalás tárgya nem lehet és csak az összeg 1/3 erejéig foglalható le, az elhalt gyógykezelési, többi részében pedig csakis a temetési költsége fejében.

Ezen szabályrendelet felsőbb jóváhagyás után 5 napra életbe lép.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1896. dec. 18-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

588. k. i. sz. A gálszécsi járás szolgabirájától.

Körösvény.

Gerenda község birájának jelentése alapján közhírré teszem, hogy folyó hó 8-ika óta a községben egy gazdátlan pej egy éves kanca esikó gondoztatik.

Gálszécs, 1897. február 26.

Somossy, szolgabíró.

Heti tájékoztató.

Vasárnap.	febr. 28.	Farsangv.
Hétfőn.	márc. 1.	Albin pk.
Keddén.	márc. 2.	Szimplicius
Szerdán.	márc. 3.	Hamvazó sz. †
Csütörtökön.	márc. 4.	Kázmér †
Pénteken.	márc. 5.	Jéz. sz. tövisk. †
Szombaton.	márc. 6.	Koléta sz. †

Felolós szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza,

Kiadó-tulajdonos: Emlert Gyula.

létén, a visszatérítést annak idején könnyebben eszközölhetik. A rekonstrukció iránti kedv népszerűsítése érdekében szükséges, hogy azok, akik a kisgazdákkal, vagyis a kisbirtokos néppel közvetlenül érintkezésben élnek, akik azt a népet vezetik s arra példaadásokkal különösen hatni képesek: saját szőlőjüket rekonstruálják s ez által a népben a törvény intenciójának megfelelőleg a helyreállítás iránti kedvet felélesztik és fokozzák.

Ily tekintetektől vezérelve Zemplén vármegye érdemű főispánja, mint a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti szakosztályának elnöke, figyelmét első sorban a különböző felekezetek lelkészeire fordította, meg lévén győződve arról, hogy a szőlőbirtokos osztály nagy zömét képező kisgazda közönség, mely szerény viszonyainál fogva nagyobb befektetést, vagy kockázatot igénylő vállalatokba amúgy is csak tartózkodva szokott becsatlakozni, főleg lelkészeinek példái okulva lesz hajlandó szőlőinek rekonstrukciójához hozzájárulni.

Azért célszerűnek, államgazdasági szempontból kiválóan előnyösnek, valamint a lelkészek anyagi érdekében szükségesnek tartotta bennünket hazánk legnemesebb bortermő vidékén és a Tokaj-Hegyalján élő lelkészeket S.-A.-Ujhelybe értekezletre egybehívni, hogy megállapítsanak a módok és eszközök, melyek felhasználásával a lelkészi szőlők rekonstrukciója sikerrel s a javadalmas lelkészek különös megerőltetése nélkül keresztülvihető lenne.

Folyó évi január 20-án gyűltünk egybe mintegy ötvenen a főispán ur öméltségének elnöklése alatt és hosszasan kifejtett eszmésemre után abban állapodtunk meg, hogy azon alázatteljes kérelemmel fordulunk Excellenciához: *kegyeskedjék az érintett céltól a tokaj-hegyaljai római és görög szerzetesek kat., úgyszintén az ágostai, református és protestáns vallású papság javadalmihoz tartozó szőlők helyreállítására az államkincstár által megfélelő kamatmentes kölcsönt akként engedélyezni, hogy ezen kölcsönbe az állami telepekről kiszolgáltatandó ojtványok s illetve szőlővesszők a rendes ár felén, a karók pedig, melyeket szintén természetben óhajtanánk valamely kincstári erdőből kapni, termelési áron számíttassanak be.*

Igaz ugyan, hogy az 1896. évi V. t. c. által nyújtott kedvezmények a szőlők rekonstrukcióját lehetővé teszik.

De más részt tagadhatatlan az is, hogy eme kedvezmény előnyeit teljes mértékben csak azok élvezhetik, akik birtokaiknak nemesak hasznélvezői hanem egyuttal telekkönyvi tulajdonos is.

A lelkészek a javadalmi kiegészítő részét képező szőlőknek nem telekkönyvi tulajdonosai, hanem csak hasznélvezői. Azért joggal nem kívánható, de alig is remélhető, hogy a lelkészek, mint ideiglenes hasznélvezők a szőlő-rekonstrukcióra kamatfizetési kötelezettséggel terhelt, a telekkönyvi tulajdonosokénál semmivel sem előnyösebb kölcsönt vegyenek föl, a helyreállítás minden terhét és gondját viseljék, kitéve annak az eshetőségnek, hogy a midőn e fáradságuk gyümölcsének élvezésére kerülne a sor: helyükön már más javadalmas leendő.

A lelkészi szőlők a római és görög szerzetesek katolikusoknál a plébánia, az ágostai és református hitvallású protestánsoknál pedig az egyház tulajdonát képezik. Ekként, ha a lelkészek tetemesen megcsappant jövedelmeinek helyreállítása céloztatik, a felmerülő költségeket az egyházak pénztárai s illetve a hitközségi tagok tartoznának viselni. Amde éppen a filozofikus következtében (itt a Hegyalján) az egyházak pénztárai, amelyek legtöbb helyütt a tulajdonukat képező szőlők hozamából rendelkeztek némi jövedelemmel, az utóbbi évek alatt teljesen kiürültek; a kisgazdaközönség pedig elszegényedett s így a lelkészi szőlők helyreállításához semmi költséggel sem járulhat.

Az általunk kért kölcsönnek kegyes engedélyezése esetében az államkincstár kamatvesztességet szenvedne ugyan; de ezen veszteség csak látszólagos; mert az elsősorban a helyreállított lelkészi szőlők, másodsorban a lelkészi szőlők helyreállításán felbuzduló hivek által rekonstruálandó szőlők jövedelméből mint adóalapból — indirekte — bőven kárpótolatnék. De az államgazdasági érdekek felül nem kizárólag a magas államkincstár érdekei azok, amelyekre e helyütt tiszteletteljesen rámutatni kívánunk. Országos a panasz, mely a lelkészi jövedelmek rendezetlensége s az utóbbi időben előállott csökkenése folytán fölhangzik. E panasz következménye a folyamatban levő kongrua-rendezés s illetve a két protestáns felekezet papjainak a lelkészi fizetések javítását célzó óhaja és kérelmezése. Midőn tehát nagyméltóságod az általunk kért és remélt kedvezményes kölcsön által egy igen fontos államgazdasági érdekek tenne eleget, egyuttal a szegényül javadalmazott lelkészek anyagi helyzetének javításához is jelentékenyen hozzájárulni, és köz-

vetve a tokaj-hegyaljai kisgazdaközönség során jelentékenyen könnyíteni méltóztatnék.

A kölcsön visszatérítésének módozatára nézve, szemellett tartva a kölcsönvevőknek az 1896. évi idevonatkozó a törvény által is biztosított öt évi respiriumot, vagyis azon időt, amely alatt az ujonnan épült szőlő teljes termőképességet ér el, oda irányul alázatos kérelmünk, hogy ezen visszatérítés a kölcsön folyósításától számított öt év múlva vegye kezdetét és tizenöt egyenlő részre osztva: tizenöt év alatt eszközöltessék.

Csak azon alázatos kérelmünknek óhajtottunk még, az előadottakon felül, kifejezést adni, hogy a fennebb érintett jótétemény a Tokaj-Hegyalján élő mindazon kántor-tanítókra is, a kiknek javadalmuk kiegészítőrezeképpen szőlőjük van, kegyesen kiterjesztetnék.

Midőn ezekben szerencsénk van alázatteljes kérelmünket előterjeszteni, bizva Nagyméltóságod kegyeiben, mely tisztelettel maradjunk,

a Tokaj-Hegyaljai lelkészeinek S.-A.-Ujhelyben 1897. január 20-án tartott értekezletéből (Következnek az aláírások.)

Köztudomásul.

Hogy a szőlőművelésben minden irányban teljesen begyakorlott vincellerek képeztessenek ki, Kosinszky Viktor igazgató a tarzali m. kir. vincellér iskola szőlőtelepein u. n. *állandó munkás tanfolyamot* nyitott.

A tanfolyam főleg gyakorlati, s az elméletekből csupán szóbeli rövid magyarázatokra szorítkozik.

Az egyelőre 30 egyénre tervezett tanfolyamon részt vehet mindenki, ki magyarul írni és olvasni tud, erkölcsi magaviselete kifogás alá nem esik (s ezt bélyegtelen hatósági ajánló levéllel igazolja) katonakötelezettségének már eleget tett, vagy az alól felmentetett, de különben egészséges s kötelezi magát, hogy az iskolában legalább f. évi november 1-ig bent marad s az előírandó rendszabályoknak feltétlenül engedelmessékedik.

A tanfolyam résztvevői az iskola éves szolgálatában állóknak tekintetnek, havonként 16 ft havibért s a vidékiek még kaszárnyaszerű lakást kapnak s betegség esetén orvosi kezelésben részesülnek. Különösen igyekezők bére az év folyamán emeltetni fog.

Résztvevők az igazgatóságnál március 15-ig bármikor jelentkezhetnek.

Felvételi okmányokul hatósági hivatalos (bélyegtelen) ajánlólevél és eselédkönyv kívánatik.

Tejszövetkezet.

Közma község kisebb és nagyobb birtokosai tejszövetkezetet alakítottak. Ez életrevaló intézmény igen célszerűnek bizonyult vidékünkön, alkalma nyílik a legszegényebb embernek is a feleslegül maradt tejet értékesíteni. Es elég jövedelmező is, mert 1 db. tehén évenként 50—60 ft tisztajövedelmet hoz a családnak.

Mezőgazdasági téli tanfolyam.

Homonán, írja levelezőnk, ma egy hete nyílt meg a polg. és felső kereskedelmi iskola helyiségében a mezőgazdasági téli tanfolyam. A szép számmal egybegyűltek előtt a tanfolyam vezetője, Kováts József igazgató, fejtegette ki, természetesen magyar nyelven, a tanfolyam célját és üdvös voltát; szavait Keresztesy István városi bíró tolmácsolta tót nyelven. Ezután megkezdte szabad előadását Tucek Antal uradalmi főerdész, aki a nép nyelvén szép előadói képességgel szolt a trágárszóról. A tanfolyam vásárnaponként 10 órán át fog tartatni és az általános gazdasági ismereteken kívül gazdaságba vágó számtani ismereteket Hossza József rk iskolai tanító fogja tanítani. Orvendetes jelenségnek jegyezhető fel, hogy elég szép számmal voltak jelen a Kudlóc községi-beliek is.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1897. febr. 26.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr
16 gr. zsemlye	—	2	—	—	Paszuly 100	6	50	5	20
kilogrammonkint	—	—	—	—	Aszaltszilva 100 l.	24	—	22	—
Abajdóc-kenyér	—	10	—	9	—	—	—	—	—
Rozs-kenyér	—	9	—	8	—	—	—	—	—
Marhahús	—	48	—	44	Órlótt dara 100	18	—	16	—
Borjűhús	—	56	—	48	—	—	—	—	—
Bárányhús	—	—	—	—	Tatárka 100 liter	—	—	—	18
Sertésűhús	—	52	—	48	—	—	—	—	—
Szalonna	—	68	—	66	Burgonya 100 liter	1	40	1	20
Pátens gyertya	—	56	—	—	Életneműek:				
Öntött gyertya	—	28	—	—	Buza 1 mmáza	8	70	8	50
Szappan	—	3	—	—	Kétszeres 1 mm.	7	20	7	10
Egy tojás	—	36	—	38	Rozs 1 mmáza	5	50	5	00
» kiló mák	—	85	—	80	Malátáarpa 1 mm.	5	50	5	00
» vaj	—	70	—	65	Árpa 1 mm.	5	20	5	00
Sertészsír	—	15	—	20	Zab 1 mm.	11	—	10	—
Liszt 100 kiló	—	16	—	16	Kása 1 mm.	4	40	4	20
» 1 »	—	18	—	16	Kukorica 1 mm.	—	—	—	—
Borsó 100 kiló	—	22	—	20	Spiritusz 1 liter	—	—	—	—
» 1 »	—	12	—	8	» á 100 Tralles ^o	—	—	—	—
Lencse 100 »	—	14	—	9	Sav. káposzta 1 ko.	—	—	—	—

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1896. dec. 28-án tartott közgyűléséből.

581. sz. Olvastatott a szabályrendeletek készítő bizottság jelentése, mellyel 410/16008. számú közgyűlési határozat értelmében a vármegyei tisztviselők, segéd kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozók halálózása esetén adandó temetési járulékról alkotott szabályrendeletet bemutatja.

A szabályrendelet elfogadtatván a „Zemplén” hivatalos lap útján meghirdettetni s ennek megtörténtét igazoló bizonylatoknak 30 napalatti beadására a járási főszolgabírók utasítottani, a hirdetések beérkezése után pedig a szabályrendelet 3 példányának a nmságu Belügyi miniszteriumhoz leendő felterjesztésével az alispán megbízatni határozottatott.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

581. kg. szám.

Szabályrendelet.

A zemplén-vármegyei tisztviselők segéd, kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozók elhalálózása esetén adandó temetési járulékról:

1. A vármegyei tisztviselők segéd, kezelő és szolgaszemélyzetéhez tartozó tagok hátrahagyott özvegyeinek, valamint a kiskorú árváinak temetési járulékra van igényük.

2. A temetési járulék tényleges szolgálatban elhaltak után, a legutóbb élvezett beszámítható fizetés, nyugdíjban elhaltak után pedig a nyugdíj összege alapján állapítatik meg és pedig ennek:

a) három havi összegével, ha az alapul szolgáló javadalmazás vagy nyugdíj 1000 ftot meg nem halad,

b) két havi összegével, ha 1000 ftot meghalad de 3000 ftnál nem nagyobb és

c) egy havi összegével, ha a javadalmazás 3000 ftot meghalad.

A b) alatti esetben a temetkezési járulék 250 ftnál kevesebb s a c) alattiiban 600 ftnál több nem lehet.

3. A temetkezési járulék az özvegy járulékát képezi, oly esetben, ha özvegy nincsen, a gyermekeket illeti, ha gyermekek sincsenek, a temetésről gondoskodónak adandó ki, ez esetben azonban a megállapított járulékból csak oly összeg utalható ki, amely a gyógy- és temetkezési költségekre tényleg kiadott.

Ha az összeg a férj elhalálózásakor tőle különválva élt és gyerekek vannak, a temetési költség az utóbbiakat illeti.

4. A temetési költségek a vármegye házipénztára által, a közigazgatási árva és gyámhatósági költségelőirányzatba évenként hozzávetőleges összegben felveendő s az alispán által utalandók ki.

5. A temetési járulék rendszerint sem bírói, sem közigazgatási foglalás tárgya nem lehet és csak az összeg 1/3 erejéig foglalható le, az elhalt gyógykezelési, többi részében pedig csakis a temetési költsége fejében.

Ezen szabályrendelet felsőbb jóváhagyás után 5 napra életbe lép.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1896. dec. 18-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

538. k. i. sz.

A gálszécsi járás szolgabírájától.

Körövényy.

Gerenda község birájának jelentése alapján közhírré teszem, hogy folyó hó 8-ika óta a községben egy gazdtalan pej egy éves kanca esikó gondoztatik.

Gálszécs, 1897. február 26.

Somossy, szolgabíró.

Heti tájékoztató.

Vasárnap.	febr. 28.	Farsangv.
Hétfőn	márc. 1.	Albin pk.
Kedden,	márc. 2.	Szimplicius
Szerdán,	márc. 3.	Hamvazó sz. †
Csütörtökön.	márc. 4.	Kázmér †
Pénteken,	márc. 5.	Jéz. sz. tövisk. †
Szombaton,	márc. 6.	Koléta sz. †

Feloldó szerkesztő:

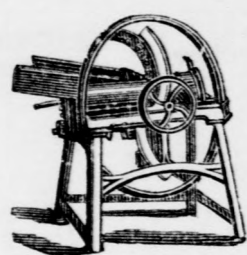
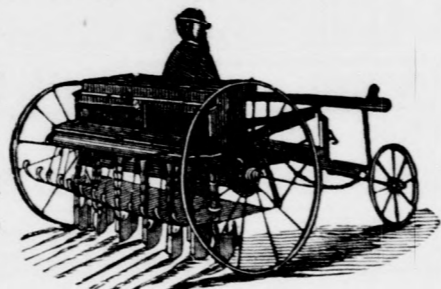
Dongó Gyárfás Géza,

Kiadó-tulajdonos: Ehler Gyula.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett könnyű sorvető és szórvető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb.** továbbá **Baker- és magtár-rostát**, mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletét birjuk.**

Szállítunk továbbá **saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malom-be rendezéseket, gőzgepeket és gőzkazánokat, házi s egyéb szivattyukat, olajsajtókat, és olajmagpörköőket, elhasznált gépek, különösen**

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos **átigazítását és kijavítását** a legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Megrendeléseket elfogad **Hercz Kálmán ur S.-a.-Ujhely.**

Legelőre

legeltetési időtartamra szarvasmarha elfogadtatik, **1 darab után 5 frt** fizetendő. Esetleg **30-40 drb.** szarvasmarhának, kitűnő minőségű legelőterület bérbeadó; bővebbet **Schuster Ede,** Harbok-Radvány Zemplénmegye.

Hirdetmény.

A „szegi gőzmalom részvénytársaság” részvényesei értesítetnek, hogy a társulati részvények lebélyegzése mellett új szlvényivek adatk ki, melyeknek átvétele érdekében felhivatnak a t. cz. részvényesek, hogy részvényeiket a társulati igazgatóhoz Szegibe (Postaállomás **Szegimalom p u. Zemplénmegye**) beküldjék.

Kelt Szegiben, 1897. febr. 14-én.

Az igazgatóság.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszser**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

MEGHIVÁS

SZEGI GŐZMALOM

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

S.-A.-UJHELYBEN

1897. márczius hó 28-án délelőtti 10 órakor

a Zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank helyiségeiben tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság üzleti jelentésének tárgyalása.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kifizetése.
5. Az igazgatóság- és felügyelő bizottság részére megadandó felmentési határozat.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. február hó 14-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

9. §. A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugta és szavazati jegy mellett letéteményezték.

Birtok változás miatt

még használatba **sem vett** következő **gazdasági gépek** a beszerzési áron alól 40%-al, a homonnai vasut állomásnál által véve — **eladok:**

1 sorvetőgép „Hungaria Drill“ 13 soros	160 frt
1 szórvetőgép 4 méter hosszú	100 frt
1 magoló vadzabot is tisztít	75 frt
1 csöves tengeri daráló lóhajtásra	50 frt
1 Hollingsworth széna gyűjtő lógereblye	60 frt
1 nagy szecsakavágó két kéz avagy járgány hajtásra	50 frt
1 két lóerejű járgány felszerelve	70 frt
1 nagy Backor rosta	55 frt
2 eredeti Sack eke 7 számú pr. 25	50 frt
3 Sack eke az összel használva pr. 20	60 frt
2 Howard vasborona kettős testel pr. 20	40 frt

Lóher anyaszéna 300 méterm., 150 mm. anya gyep széna és sarju szinte eladó.

Bővebb értesítést ad:

Alsó-Ladiskócz **Wieszner Fülöp,**
u. posta Udva. gazda.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy közönség tudomására hozni, miszerint alulírott S.-a.-Ujhelyben csalogány-utca 449. számú házban folyó évi márczius hó 1-től kezdve **női ruha varrodát nyitok.** Oktatást adok a ruha szabás, varrás és rajzolásban, a legujabb angol, francia és bécsi divat szerint, nemkülönben ruhavarrást a legizlésebben jutányosan készítek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel:
Henkel Károlyné.

A sárospataki főiskolai kórház igazgató-orvosa

Dr. Kun Zoltán

kipróbált
gyógyszerei

Vérképző labdacok

rózsaszínre cukrozva. Vérszegények, sápkórosak gyengélkedők, görvélykórosak, láztalan tüdőbetegeknek legjobb gyógyszer. 1 üveg labdac 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok

tüdő- és gégehurut, influenza, tüdővész, hideglelés, malária, gumókor ellen igen kipróbált gyógyszer. 1 üveg égszínkére cukrozott labdac ára 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen!

Fehér folyás, méhvérzés, hurutos kifolyások ellen leghasznosabb a **Dr. KUN Z.-féle Irrigall por.** 1 doboz 1 frt 20 kr.

Dentipurin-szajviz

a legjobb valamennyi eddig megjelent szajvizek között. Kitűnő óvszer a ragályos torokbajok ellen. 1 üveg ára 60 kr.

Purpurin-Crème

arc- és kézkenőcsnek meglepő hatása van! 5 nap alatt eltávolít minden foltot s azt bársonyszerűvé, üditővé varázsolja. 1 tégely 1 frt 20 kr.

Alpesi fenyőillat

az, amivel a beteg- és lakószobák levegőjét átszaturálhatjuk a legpompásabb és legegészségesebb fenyők illatárjával. Ennek használata oly üditő hogy felülmuljaa valamennyi fenyőillatot. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók az egyedüli készítőnél: **Trstyánszky Károly** gyógyszerésznél **Sárospatakon** s minden nagyobb forgalmu gyógyszerertárban Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerertárban Király-utca 12. sz., **Dr. Buday Emil** gyógyszerertárban városzháztér és minden gyógyáru nagykereskedésben. Ujhelyben kapható **Widder Gyula** gyógyszerertárban.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt Walser Ferencz)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.

Sürgönyczim: Szivattyugyár Budapest.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forrgőzmozorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-mozorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és esztörőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tüztöltési felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelelő tüztöltőket egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Kérem a 140 holdas üzemű 15 éves nagy hírnévek örvendő cég pontos czimere ügyelni, mert itt több Ungvárynak is van 4-5 holdas kezdetleges kertészete.

Igy pl. Ungváry József, aki az egész országból összehordott fákkal kupeczkodik.

Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresnyéből 80,000 drb., meggyből 50,000 drb.

Cseresnye csemeték árai: a 160-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökerű, eleterős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.

Meggyfa-csemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, igen szép fejlődésű, eleterős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig.

Nagybani árak:	100 darab 40 kros csemete	1 vagy több fajban	38 frt	100-an-ként
	250 " 40 " " "	" " " "	36 " "	
	500 " 40 " " "	" " " "	34 " "	
	1000 " 40 " " "	" " " "	32 " "	
	5000 " 40 " " "	" " " "	30 " "	

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt 250 drb., vételénél 45 frt 500 drb. vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresnye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresnye, Badacsonyi óriás, Ferencz császár ropogósa, Dönissen sárga ropogósa, Hedelíngeni óriás, Dr. Entz feketéje, Schneider kései ropogósa, Coburgi korai tekete, Glocker óriása Büttner kései ropogósa, Mezet ropogósa, Reverchen Heintze korai cseresnyeje, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznói fűszeres, Jabomay ropogósa, Hollandi herczegnő, Kanizsai fekete, Esperes ropogósa stb. stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Kőrösi meggy (Spanvol meg y), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királyi, Eugenia, Váltva érő, Olgncsi apátnő stb. stb.

A fenti cseresnye és meggyfajokon kívül adatnak ki: **körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, lasponya, birs- és eperfa-ajtványok** egy gazdasági törpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajlásúakkal. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzetet s biztos fogamzásti képességgel bírnak, ezenfelül hiteles fajuk, edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek s igen olcsók is. Adatik ki fentiekben kívül 1-2-3-4 éves vadoncz is, **körtéből, almából, doucinból, paradicsom-alma, birs- beszterczei szilva, duránczai szilva, Prunus Myrobolana Saint Joulie, kökény, mandula, sárga barack, cseresnye, fekete meggy, sajmeggy és eperből,** az árak erősség (vastagság szerint) következők:

2. CSOPORT.

Kézbelli nemesítésre kívánóan alkalmas 2-3 éves vadonczok:

I. oszt.	11 mm	100 2-20 ft	1000 19-80 ft
II. >	8 1/2	100 1-80 >	1000 16-20 >
III. >	6 1/2	100 1-40 >	1000 12-60 >

3. CSOPORT.

Nyári szemzés alá, vagy gyökérképzés céljából kiültethető 1-2 éves vadonczok:

I. oszt.	4 1/2	100 1-10 ft	1000 9-90 ft
II. >	3 1/2	100 0-85 >	1000 7-65 >
III. >	2 1/2	100 0-65 >	1000 5-85 >

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a 'Zemplén' gyorsajtóján.

Kan

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rosszszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert:

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL** nincsenek ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC-GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárakban.

Csillag Anna személyesen az eladó!!

ÉN CSILLAG ANNA

185 cm hosszú Loreley-hajammal, melyet az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, s mely az egyedüli szer a hajkihullás ellen, elősegíti a hajnövekedést s erősíti a hajbort: uraknál elősegít telt és erős szakállnövekedést. Rövid használat után úgy a haj, mint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig. Ára egy tégelynek 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt

Naponta szétküldés az egész világra az összeg beküldése vagy utánvét mellett.

BÉCS,
CSILLAG ANNA I., Seilergasse 9. szám.

Csillag Anna fésű kezesség mellett törhetetlen ára 1 frt.,
Csillag Anna hajkefe a legfinomabb ára 1 frt 50 kr.

Csillag Anna öngyógyításának!

Kérem alanti címre Kielmansegg grófné kormányzókné ő excellenciájára részére, Wien, Herrergasse, három 2 forintos tégely hajkenőcsöt küldeni, amely már eddig is kitűnően bevált. Tisztelettel **Pietzl Irma** ő excellenciájára komornája.

Salatina, Csehországban.

T. Csillag Anna kisasszony!

Legyen szives nekem kitűnő kenőcséből két tégelyt, a használati utasítással együtt címremre postautánvét mellett küldeni.

Herezeg Auersperg Ferencz.

T. Csillag Anna kisasszony!

Kérem az ön híres hajkenőcséből nekem egy tégelyvel küldeni.

Bécs. Gróf Conrey Felix.

Bakony-Szt.-László.

T. Csillag Anna kisasszony!

Postai utánvét mellett kérek az ön híres pomádéjából két tégelyvel.

Id. Esterházy Imre gróf.

Igen tisztelt Csillag Anna k. a. ! Sokat hallottam az ön kenőcsének kitűnő hatásáról s azért kérek egy nagy tégelyvel postafordultával küldeni. Kiváló tisztelettel

Id. gróf Esterházy László.

Csillag Anna kisasszonyának!

Fölkérem önt, hogy kitűnő kenőcséből egy tégelyt postafordultával részemre küldeni sziveskedjék.

Reichenberg. Lovag Liebig Lajos.

T. Csillag Anna!

Az ön híres hajkenőcséből kérem küldjön számomra egy tégelyvel.

Abauj-Szemere. Pallavicini A. örgróf.

»Egyetlen Natália« Pomádé egyedüli szépítő szer, amely az arcnak szép és idült kinézetet létre hoz, simítja az arcon levő ránczokat, és az arcon előforduló pattanások, Vimmerlik, persenek egész tisztára elmúlnak.

»Egyetlen Natália« Pomádé egyszerű és hatása biztos, és azért is ne hiányozzon egy női toillett-asztalon sem. Ára egy tégelynek 2 frt. Natália-Puder 80 kr. Natália-Szappan 50 kr.

Főraktár Csillag Anna, Bécs, I., Seilergasse 9.